

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Diplomová práce

Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu

Vypracoval: Bc. Ondřej Hanus
Vedoucí práce: Ing. Petr Štumpf, Ph.D.

České Budějovice 2018

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej HANUS**

Osobní číslo: **E16804**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu
destinace cestovního ruchu**

Zadávací katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Identifikace a komparace metod pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu a posouzení jejich silných a slabých stránek. Aplikace zvolených metod na vybranou destinaci cestovního ruchu, porovnání výsledků a návrh pro zlepšení současného stavu.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek
2. Příprava a realizace vlastního výzkumu
3. Analýza současného stavu
4. Syntéza výsledků a poznatků
5. Návrh opatření na základě zjištěných poznatků

Rámcová osnova:

1. Úvod. Cíl práce (hypotézy). 2. Přehled řešené problematiky (literární rešerše). 3. Metodika. 4. Řešení a výsledky (diskuze). 5. Závěr. I. Summary a key words v AJ. II. Seznam použitých zdrojů. III. Seznam obrázků, tabulek a grafů. IV. Seznam příloh. V. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 60- 70 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Bína, J. (2010). *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice.* Brno: Ústav územního rozvoje.

Kozak, M. (2004). *Destination benchmarking: concepts, practices, and operations.* Cambridge, MA: CABI Pub.

Palatková, M. (2011). *Marketingový management destinací.* Praha: Grada.

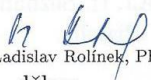
Ritchie, J. R. B. & Crouch, G. I. (2003). *The competitive destination: a sustainable tourism perspective.* Oxon, UK: CABI Pub.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Petr Štumpf, Ph.D.

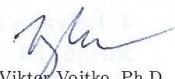
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: 16. ledna 2017

Termín odevzdání diplomové práce: 15. dubna 2018

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Viktor Vojtko, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 17. března 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma: „Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu“ jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na obhajování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne

.....
Bc. Ondřej Hanus

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu diplomové práce, panu Ing. Petru Štumpfovi, Ph.D., za vedení mé práce, věnování času, vstřícnost, ochotu a cenné rady, které byly přínosem pro zpracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	8
1.1	Cíl práce	9
1.2	Výzkumná otázka.....	9
2	Přehled řešené problematiky	10
2.1	Destinace cestovního ruchu.....	10
2.1.1	Cestovní ruch	10
2.1.2	Destinace cestovního ruchu a její vymezení.....	10
2.1.3	Region.....	13
2.1.4	Kraj	14
2.2	Potenciál cestovního ruchu	16
2.3	Nabídka v cestovním ruchu (objekt cestovního ruchu).....	17
2.3.1	Přírodní potenciál (přírodní atraktivity).....	18
2.3.2	Kulturně-historický potenciál (kulturně-historické atraktivity).....	18
2.3.3	Kulturně-společenské akce (organizované atraktivity).....	18
2.4	Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace.....	19
2.4.1	Atraktivity cestovního ruchu	19
2.4.2	Plochy a linie ovlivňující cestovní ruch.....	20
2.4.3	Metoda přírodního a kulturního subsystému	21
2.4.4	Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI	24
2.4.5	Alternativní metody při hodnocení potenciálu cestovního ruchu	25
3	Metodika.....	29
3.1	Přizpůsobení stávajících metod hodnocení potenciálu destinace cestovního ruchu pro komparaci	30
3.1.1	Atraktivity cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch....	30
3.1.2	Metoda přírodního a kulturního subsystému	34
3.1.3	Modifikovaný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál.....	37
4	Řešení a výsledky	39
4.1	Atraktivity cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch	39
4.1.1	Realizace metody	39
4.1.2	Vyhodnocení výsledků	54
4.1.3	Silné a slabé stránky	55

4.2	Metoda přírodního a kulturního subsystému.....	56
4.2.1	Realizace metody	56
4.2.2	Vyhodnocení výsledků	63
4.2.3	Silné a slabé stránky	65
4.3	Modifikovaný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál.....	65
4.3.1	Realizace metody	65
4.3.2	Vyhodnocení výsledků	70
4.3.3	Silné a slabé stránky	72
4.4	Celkové vyhodnocení a komparace zvolených metod	72
4.5	Vyhodnocení výzkumné otázky	74
4.6	Návrhová část.....	74
4.6.1	Atraktivita cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch	75
4.6.2	Metoda přírodního a kulturního subsystému	75
4.6.3	Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI	76
4.6.4	Ostatní inovační návrhy	77
4.7	Limity práce	77
5	Závěr.....	79
6	Summary.....	81
7	Seznam použité literatury a internetové zdroje	83
8	Seznam tabulek.....	88
9	Seznam grafů	91
10	Seznam obrázků.....	92
11	Seznam příloh	93
12	Přílohy	94

1 Úvod

Cestovní ruch zastupuje v dnešní době značnou část společenského života většiny obyvatel ve vyspělých zemích. To, jak se cestovní ruch v jednotlivých zemích rozvíjí, záleží na řadě faktorů. Obecně lze říci, že primárním a rozhodujícím faktorem, který může lidi ovlivňovat a motivovat k vycestování do různých míst, je nabídka cílového místa. Může se jednat o přírodní úkazy, kulturní památky či něco neobvyklého, co nelze nalézt v místě trvalého bydliště. Velmi záleží, jak je daná oblast schopna se rozvíjet a přizpůsobovat se novým potřebám stále náročnějších návštěvníků a také, zda je schopna uspokojit poptávku po kapacitní stránce a vytíženosti místa.

Předkládaná diplomová práce na téma „Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu“ je zaměřena na metody, kterými lze hodnotit primární potenciál cestovního ruchu v daném místě. Tyto metody zkoumají především primární nabídku cestovního ruchu (přírodní a kulturní potenciál destinace cestovního ruchu). Existuje několik metod, kterými lze potenciál cestovního ruchu určit (měřit). Většina z nich se liší v metodice postupu, či vhodnosti pro zkoumanou oblast (některé metody jsou vhodné pro lokální úroveň, některé naopak pro národní úroveň).

Vybrané metody jsou následně aplikovány na turistické destinace na úrovni krajů České Republiky. Česká Republika se nachází ve střední Evropě a sousedí se čtyřmi státy (Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko). Česká Republika má přibližnou rozlohu 78 886 m² (může se pyšnit jak vysokými horami, tak také rozsáhlými nížinami) a počet obyvatel k roku 2017 je 10 578 820. Hlavním městem je město Praha. Krajů je v České Republice 14 (Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj, Zlínský kraj, Kraj Vysočina). Jednotlivé kraje se liší jak velikostí, tak také svou nabídkou.

V rámci zpracování této diplomové práce je nejdůležitější zaměřit se přírodní a kulturní potenciál jednotlivých krajů a vyhodnotit je dle zvolených metod. Jelikož bude použito více metod, bude zajímavé sledovat, jak se jednotlivé metody liší, jak mohou ovlivnit konečné výsledky zkoumaného potenciálu pro cestovní ruch, a jak se mění pořadí krajů v tomto hodnocení.

1.1 Cíl práce

Identifikace a komparace metod pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu a posouzení jejich silných a slabých stránek. Aplikace zvolených metod na vybranou destinaci cestovního ruchu, porovnání výsledků a návrh pro zlepšení současného stavu.

1.2 Výzkumná otázka

Má druh zvolené metody pro hodnocení přírodní a kulturního potenciálu vliv na pořadí zkoumaných destinací, tedy krajů České Republiky?

2 Přehled řešené problematiky

2.1 Destinace cestovního ruchu

2.1.1 Cestovní ruch

Diplomová práce na téma „Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu“ je zaměřena na komparaci metod hodnocení přírodního a kulturního potenciálu, a popsání jejich slabých a silných stránek. Z názvu diplomové práce vyplývá, že toto téma souvisí s cestovním ruchem, který bude stručně definován v této podkapitole.

Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Definice zní jednoduše, ale není plně výstižná. Nezahrnuje například lukrativní oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. Je také nesnadné určit, jak daleko člověk musí cestovat nebo kolik nocí musí strávit mimo domov, abychom jej mohli považovat za turistu. Mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje silná spojitost. (Horner & Swarbrooke, 2003)

V roce 1991 Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO – United Nations World Tourism Organization) vytvořila na konferenci v kanadském městě Ottawa jednu z nejdůležitějších definic cestovního ruchu, která je o něco více specifitější než předchozí pohled. Světová organizace cestovního ruchu ho definovala jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžně životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Stanovenou dobou se v mezinárodním cestovním ruchu rozumí jeden rok, v domácím cestovním ruchu šest měsíců. Z tohoto vymezení pojmu cestovní ruch však nejsou vyloučeny služební a obchodní cesty, neboť aby byly vyloučené, muselo by se jednat o výdělečnou činnost v navštívené destinaci, která by byla založena na trvalém či přechodném pracovním poměru. (Malá, 1999)

2.1.2 Destinace cestovního ruchu a její vymezení

Destinaci lze označit jako geografické místo, určené návštěvníkům/turistům, kteří mají zájem o pozorování různých atraktivit, které se v daném místě nachází. Toto místo

může být země, stát, region nebo město – hlavním důvodem návštěvy tohoto místa jsou obvykle jeho kulturní nebo přírodní hodnoty. („What is Tourist Destination | IGI Global", 2016)

Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu místa nebo oblasti. Atraktivita destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. (Palatková, 2006)

Palatková (2011) dále doplňuje, že destinace představuje sama o sobě „produkt“ složený z mnoha produktů, ať už se jedná o služby nabízené soukromým sektorem, či menší destinace. Díky přítomnosti nabízených a spotřebovávaných služeb bývají destinace někdy označovány jako tzv. rekreační produkty turismu. Destinace různých úrovní vytvářejí hierarchii destinací (národní úroveň, regionální úroveň, místní úroveň) a jsou prodávány na více způsobů – z této definice vyplývá, že lze hovořit o multiprodejnosti destinací.

Stejně jako u každého jiného produktu lze i u destinace shledat sociálně-kulturní rozměr (lidé, kultura, tradice) a fyzický rozměr (fyzické podmínky, sekundární nabídka). Destinace dokonce nemusí být vázána ani na konkrétní místo, ale může existovat pouze jako mentální koncept v myslích klientů. Destinace může být také označována na základě souboru atributů destinace ovlivňujících poptávku, jako soubor příležitostí destinace. V neposlední řadě je důležité zmínit, že existuje pojetí destinace jako společensko-ekonomického systému, zapojující rezidenty do vztahů uvnitř destinace stejně jako navenek, hospodařící se zdroji fyzickými i sociokulturními, využívající politiku turismu pro realizaci ekonomických efektů s ohledem na rezidenty žijící v destinaci. (Palatková, 2011)

Dále lze na turistickou destinaci nahlížet jako na fyzický prostor, v němž návštěvník/turista zůstává nejméně jednu noc a má k dispozici produkty cestovního ruchu (včetně podpory infrastruktury, atraktivit a turistických zdrojů). („What is Tourist Destination | IGI Global", 2016)

Vymezení destinací na regionální úrovni, a tedy základní nastavení systému marketingového řízení může být průsečíkem různých zájmů. Odlišné přístupy reflektují

administrativní (politické) hledisko nebo hledisko obchodní (vztah nabídky a poptávky). Destinaci lze pak vymezit díky kombinaci následujících přístupů:

- podle **administrativních hranic**: Je to technicky nejjednodušší způsob vymezení destinace. Přednosti v tomto způsobu spočívají v organizaci a řízení turismu, uceleného a srovnatelného statistického sledování turismu či financování turismu. Toto vymezení však nemusí být v souladu s nabídkou ani s poptávkou. Důvodem je, že nabídka může být příliš různorodá nebo může zasahovat do dalšího administrativního celku.
- podle **soustředění poptávky (vzdálenost a motivace)**: Návštěvník posuzuje destinaci jako celek a vnímá jí jako celkový zážitek. Proto určení velikosti a charakteru destinace závisí na motivaci k cestě do destinace a na vzdálenosti mezi destinací a místem trvalého bydliště (výchozí místo). Na druhou stranu není pravidlem, že vazba mezi vzdáleností a velikostí destinace platí absolutně bez výjimky. Silné, globální destinace, které mají velkou image a klíčové produkty, jsou vnímány sami o sobě bez ohledu na velikost a vzdálenost.
- podle **míry zásahu veřejného sektoru** do tvorby a fungování systému: Vznik destinací a systémů, jejichž řízení může být založeno na přirozeném vývoji nebo může být dáno jednostranným rozhodnutím veřejného sektoru zakotveném v právní normě. Podle zásahu veřejného sektoru lze identifikovat tři přístupy (tvorba systému destinace zdola, tvorba systému destinace shora, smíšený systém).
- podle **strategie indukce, dedukce či centralizace**: Strategie indukce je směřována na populární a dobře prodejné místo s vlastní mezinárodně známou značkou. Výhodou je obchodní marketingový přístup k vymezení destinace a následnému řízení. Nevýhodou je, že tato strategie prohlubuje rozdíly mezi nejatraktivnějšími a méně známými regiony. Strategie dedukce rozděluje národní destinaci na jednotlivé regiony na základě politických hranic nebo geografických parametrů. Výhoda spočívá v politické podpoře a nevýhodou je stanovení hranic na regionální úrovni,

kteře nejsou stanoveny podle potřeb klienta, ale podle politických či administrativních hranic – nižší efektivita systému řízení destinace. Centralizační strategie spočívá v založení společného centra pro celou destinaci (národní), která se stará o kompletní marketingové řízení destinace. Výhodou je jednoznačné řízení a kompetence. Nevýhodou představuje nežádoucí posílení vztahů uvnitř destinace, které má negativní vliv na spolupráci navenek.

- podle **vybraných indikátorů rozvoje turismu**: Z pohledu veřejného sektoru může být destinace určena minimálními hodnotami vybraných indikátorů (například počet příjezdů, počet přenocování, celková návštěvnost) a to ve vztahu k jednotlivým úrovním trhu (globální, mezinárodní, národní marketing). Pro regiony, které nedosahují minimální hranice u zvolených ukazatelů, nemá cenu vytvářet vlastní organizaci marketingového řízení. Jednou z cest je připojení se k sousednímu regionu (spojení musí být smysluplné), nebo tvorba produktu, který bude velmi specializovaný. (Palatková, 2011)

2.1.3 Region

Vedle termínu destinace (destinace cestovního ruchu) se lze setkat také s výrazem region, který bude charakterizován v této podkapitole. Hesková (2011) uvádí, že region je obvykle vymezen jako územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků (atributů) nebo společnými procesy (vazbami). Region je používán pro různé územní celky a také se může shodovat s vymezením destinace (destinace cestovního ruchu). Vymezení regionu může být i z pohledu administrativního, statistického, nebo pro plánovací účely.

Vymezení regionu dle zákona o podpoře regionálního rozvoje: Na region lze nahlížet dle zákona jako na územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován. („248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje", 2000)

Interpretace místa (regionu/destinace) je často právě tím, co si návštěvník/turista uchová jako trvalou vzpomínku ve své mysli. Je to i něco, co může být důvodem

k tomu, aby se rozhodl dané území navštívit znovu, nebo jej doporučil svým známým. (Foret & Foretová, 2001)

CzechTourism rozdělil v roce 1999 (před vznikem samosprávných krajů) území ČR na tzv. turistické regiony. Toto rozdělení slouží pro potřeby propagace a regionální koordinace turistické nabídky na turistické (marketingové) regiony a turistické oblasti (destinace). (Ryglová, Burian, & Vajčnerová, 2011)

Obrázek 1: Turistické regiony ČR

Zdroj: („CzechTourism - Mapa turistických regionů a oblastí, kontakty“, 2017)

Pojem region je přirozeně odvedený od kontextu, který souvisí s pojmem regionální (inovační) politiky. Proto je region pojmenováním pro menší územní jednotku, která je částí většího prostoru či územního celku (například státu). Jinými slovy lze region definovat jako subnacionální jednotku – středně velká územní jednotka uvnitř státu, s rozlohou menší než stát a s rozlohou větší než základní osídlená jednotka „obec“. (Hudec et al., 2009)

2.1.4 Kraj

Vedle turistických regionů lze Českou Republiku rozdělit dle krajů, kterých je v České Republice 14. Pro potřeby této diplomové práce je nutné charakterizovat

územní jednotku kraje, na kterou jsou aplikovány vybrané metody pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu.

Vymezení kraje dle zákona o krajích (krajské zřízení): Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Zákon kraj charakterizuje jako veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek a příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, a pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. („129/2000 Sb. Zákon o krajích", 2000)

Obrázek 2: Kraje České Republiky

Zdroj: („Krajské úřady ČR", 2018)

Ve shrnutí lze říci, že region (kraj) je administrativní vyznačení nějaké oblasti, která má své vlastní řízení, politiku a financování. Destinaci lze určit regionem, ale neplatí to vždy a ve všech případech. Destinace může zasahovat do více částí různých regionů, sdružovat několik regionů v jednu velkou oblast, nebo být pouze částí regionu. Destinace může mít také své vlastní marketingové řízení, financování, politiku a organizaci.

2.2 Potenciál cestovního ruchu

Pojetí potenciálu cestovního ruchu může být různorodé, ale shodný je soubor územních podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu, který vytváří složitý multidisciplinární systém. Do systému vstupují aspekty přírodního prostředí, hodnoty kulturně-historického dědictví i projevy aktuální činnosti lidské společnosti. Celkové postihnutí a kvantifikace tohoto systému jsou sotva možné, protože některé prvky působí nehmotně a neměřitelně (např. *genius loci* některých míst), u jiných prvků je jejich postižení a významová diferenciaci velmi obtížnou záležitostí. (Bína, 2010)

Potenciál cestovního ruchu je velice důležitý, protože dané území (destinace cestovního ruchu) musí vykazovat určité podmínky (předpoklady, faktory), aby se stalo cílem cestovního ruchu. Široká škála těchto podmínek se vyznačuje rozmanitým typovým charakterem a rozmanitostí územního záběru. V základním pohledu lze vyčlenit dvě hlavní skupiny: lokalizační a realizační faktory (podmínky).

Lokalizační faktory cestovního ruchu umožňují umístění a rozvíjení aktivit cestovního ruchu v určitém území (destinaci cestovního ruchu) na základě charakteristik „nabídky (objekt cestovního ruchu)“ tohoto území. Jsou vyjádřeny buďto atraktivitou místní přírody a krajiny, nebo místními kulturními hodnotami a pozoruhodnostmi – a to je případ oblastí nejvýhodnějších pro rozvoj cestovního ruchu – oběma sektory současně. Lokalizační podmínky lze brát také jako primární nabídku cestovního ruchu. (Bína & kol., 2001)

Realizační faktory cestovního ruchu umožňují uskutečňovat vlastní nároky účastníků cestovního ruchu. Můžeme je rozdělit na předpoklady dopravní (dostupnost, resp. časová dosažitelnost) a materiálně technické předpoklady, které vyjadřují vybavenost území ubytovacími, stravovacími, sportovními, zábavními a jinými zařízeními. Kapacita těchto zařízení je do jisté míry určující pro množství návštěvníků, kteří mohou dané území navštívit (využít). Realizační podmínky cestovního ruchu mají ve srovnání s lokalizačními podmínkami nižší výpovědní hodnotu, protože vesměs druhotně reflektují diferenciaci podle vhodnosti jednotlivých území pro cestovní ruch, tj. podle lokalizačních podmínek. Z této informace vyplývá, že se jedná o sekundární nabídku cestovního ruchu. (Bína & kol., 2001)

Ryglová & kolektiv (2011) doplňují tuto problematiku další faktor, který se týká selektivních podmínek – **selektivní (stimulační) faktor**. Selektivní nebo také stimulační faktory stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu. Zatímco lokalizační faktory jsou tím, co se „musí vidět“, a realizační faktory tím, zda „k tomu“ cestovatel dojde a bude mít kde přespát či najíst se, selektivní (stimulační) faktory určují, zda někdo vůbec přijede, a když přijede, tak kdo to bude a v jakém počtu a zda cestovní ruch v dané oblasti vůbec může existovat. Mezi tyto faktory lze zařadit: úroveň řízení destinace, úroveň spolupráce mezi jednotlivými subjekty, vnímání důležitosti politiky cestovního ruchu, od které se odvíjí úroveň veřejné podpory cestovního ruchu, příjmová situace potencionálních hostů (objektivní stimulační faktory), ale také psychologické a marketingové faktory, jako například jsou: postavení hodnoceného území vůči konkurenci, jeho obraz u žádoucích cílových skupin, schopnost naplnit jejich přání a očekávání atd. (subjektivní stimulační faktory).

2.3 Nabídka v cestovním ruchu (objekt cestovního ruchu)

Nabídka v cestovním ruchu (objekt cestovního ruchu) úzce souvisí s potenciálem destinace cestovního ruchu. Potenciál destinace popisuje všechny podmínky, které musí být splněny, aby byla destinace přitažlivá pro turisty/návštěvníky, ale také dostupná. Nabídka v cestovním ruchu blíže charakterizuje atraktivitu cílových míst a také jejich vybavenost.

Nabídka (objekt cestovního ruchu) je obecně definována jako souhrn zboží a služeb, které chtějí prodávající realizovat na trhu, tedy i na trhu cestovního ruchu. Nabídka v cestovním ruchu je reprezentována souhrnem všech komponentů nutných k realizaci účasti na cestovním ruchu a k naplnění očekávaných efektů. (Malá, 1999)

„Předmětem nabídky jsou objekty cestovního ruchu, v konkrétní podobě představované souhrnem atraktivit, služeb, hmotných statků a užitečných efektů, které jsou v určitém místě a čase k dispozici pro uspokojení potřeb účastníků cestovního ruchu, a které prodávající chtějí na trhu cestovního ruchu realizovat.“ (Malá, 1999, s. 45)

Nabídku v cestovním ruchu tvoří dvě základní součásti: **atraktivita cílových míst** cestovního ruchu (primární nabídka) a **vybavenost cílových míst** zařízeními cestovního ruchu (sekundární nabídka). K potřebám pro vypracování této diplomové práce jsou rozvedeny pouze atraktivita cílových míst cestovního ruchu (primární nabídka), které jsou dominantní složkou nabídky v cestovním ruchu. Tyto atraktivity vytvářejí prostředí pro cestovní ruch a určují jeho vlastnosti. (Malá, 1999)

2.3.1 Přírodní potenciál (přírodní atraktivity)

Přírodní atraktivity jsou obvykle součástí širšího rekreačního prostoru a jsou nejvýznamnějšími předpoklady rozvoje cestovního ruchu. Do této kategorie lze zejména zařadit (Malá, 1999):

- terén a jeho tvárnost
- klimatické podmínky
- vodní toky a plochy
- vegetační kryt a flora
- fauna
- přírodní a léčivé zdroje
- přírodní zvláštnosti
- kvalita životního prostředí

2.3.2 Kulturně-historický potenciál (kulturně-historické atraktivity)

Kulturně-historické atraktivity se stávají stále vyhledávanějším motivem pro účast na cestovním ruchu. Patří do nich především (Malá, 1999):

- architektonické památky
- kulturní zařízení
- technické památky
- lidové umění
- významná kulturní a historická místa

2.3.3 Kulturně-společenské akce (organizované atraktivity)

Malá (1999) rozděluje kulturně-společenské akce takto:

- filmové, hudební a divadelní festivaly
- folklórní slavnosti
- veletrhy a výstavy
- kongresy, symposia či jiné akce
- sportovní akce
- přehlídky, soutěže či jiné společenské akce

2.4 Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace

Následující kapitola obsahuje vybrané metody pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu, kterými se primárně tato diplomová práce zabývá. U metod, které jsou vybrány pro aplikaci na kraje České Republiky, je též popsána jejich konkrétní metodika a postup při realizaci.

2.4.1 Atraktivita cestovního ruchu

Metoda „atraktivita cestovního ruchu“ je založena na tom, že je možné většinu atraktivit diferencovat podle jejich významu pro cestovní ruch do dvou až tří významových stupňů (A, B resp. A, B, C). (Bína, 2010)

Při této metodě lze použít dva postupy. Konkrétní zjistitelné parametry, které jsou základem významové diferenciace jsou prvním postupem. Tento postup je použit u historických městských a vesnických souborů (městské a vesnické památkové rezervace jsou zařazeny do vyššího stupně než městské a vesnické památkové zóny) a u hradů, zámků, archeologických památek, sakrálních, technických, vojenských památek a pietních památníků – do nejvyššího stupně jsou zařazeny objekty, které mají statut národní kulturní památky (na rozdíl od památek UNESCO se zde nevytváří přidaná hodnota k významovému stupni, ale sám tento stupeň). (Bína, 2010)

Druhý postup je využíván tam, kde podobná hierarchizace neexistuje. Je použit odhad obecného významu příslušného objektu pro cestovní ruch. Jako pomůcka je použita významová selekce objektů cestovního ruchu v tematických mapách, které při nepřiliš velkém měřítku pojednávají objekty v celé ČR, a nezbytně musí proto diferencovat. Pouze některé vybrané atraktivity, jako jsou golfové hřiště, turistická informační centra aj., jsou uvažovány jen v jednom stupni. U nich fakt, zda v určité lokalitě vůbec existují, je důležitější než jejich rozčlenění. (Bína, 2010)

Nezbytná je také volba míry významové selekce u tzv. „dolní hranice“ při zařazení některých objektů jako atraktivit cestovního ruchu. V České republice se vyskytuje velké množství drobnějších zámků, městských i vesnických kostelů, menších tvrzí či hradních zřícenin, vojenských památek a jiných drobných atraktivit. Naprostá většina z nich jako atraktivita cestovního ruchu vůbec nefiguruje, a proto ani nejsou uvažovány jako atraktivity cestovního ruchu. Totéž platí i pro menší přírodní výtvo-

I v nejnižším významovém stupni musí jít o významné objekty (přírodní výtvořy, zámky, technické památky atd.). Tam, kde takováto dolní hranice není (např. u muzeí, botanických zahrad aj.), jsou zařazeny všechny příslušné objekty, pokud existují. V přehledu jsou pak v těchto skupinách uvedeny v nejnižším významovém stupni ostatní muzea, botanické zahrady aj. (Bína, 2010)

Přehled hodnocených atraktivit cestovního ruchu

• Přírodní pozoruhodnosti	• Muzea v přírodě, skanzeny
• Historické městské soubory	• Lázeňská místa
• Historické vesnické soubory	• Zoologické zahrady, zooparky
• Zámky	• Botanické zahrady, arboreta
• Hrady, tvrze a zříceniny	• Aquaparky, plavecké bazény
• Křesťanské sakrální památky	• Golfová hřiště
• Židovské památky	• Farmy pro hipoturistiku
• Vojenské památky	• Vinařský věhlas
• Pietní památky	• Pivovarnický věhlas
• Technické památky	• Jiné atraktivity cestovního ruchu
• Archeologické památky	• Turistická informační centra
• Historické podzemí	• Přidaná hodnota: památky
• Muzea, galerie	UNESCO (Bína, 2010)

2.4.2 Plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

K vyhodnocení potenciálu ploch a linií (dílčí potenciál cestovního ruchu) v obvodech bylo vybráno 7 typů ploch a 6 typů linií. Každá plocha či linie nese určitý stupeň významnosti pro rozvoj cestovního ruchu. U ploch je orientace tohoto významu obousměrná, část ploch má orientaci kladnou (podporující), zápornou (omezující) a jeden typ plochy je neutrální. Z linií jsou všechny typy s kladným (podporujícím) významem. Plochy národních parků a chráněných krajinných oblastí mají povahu přidané hodnoty – nevycházejí primárně z charakteristik území, nýbrž ze správního aktu, jímž je území přidělen „vyšší statut“. (Bína, 2010)

U každé plochy a linie je vyhodnoceno příslušné územní zastoupení z rozlohy – u ploch je to přímým podílem v procentech (%), u linií pomocí koeficientu. Rámcové intervaly územního zastoupení ploch a linií v obvodech zakládají intenzitní stupně ploch

a linií, které jsou přímým nástrojem pro konstrukci tohoto druhého dílčího potenciálu. (Bína, 2010)

Přehled hodnocených ploch

- Rekreační a turistická krajina typ I
- Rekreační a turistická krajina typ II
- Rekreační a turistická krajina typ III
- Rekreační a turistická krajina typ IV
- Urbanizovaný prostor
- Průmyslový a těžební prostor
- Areál dálniční dostupnosti I
- Areál dálniční dostupnosti II
- Délka břehů vodních ploch typ I
- Délka břehů vodních ploch typ II
- Délka řek vhodných pro splouvání
- Délka silnic I. třídy
- Délka železnic typ I
- Délka železnic typ II
- Přidaná hodnota: národní park
- Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast (Bína, 2010)

2.4.3 Metoda přírodního a kulturního subsystému

Tato metoda rozděluje potenciál zkoumané oblasti do dvou základních subsystémů – přírodní a kulturní subsystém. Nesmí se však zapomenout ani na předpoklady rozvoje představované kvalitním fungováním veřejné správy, protože jejich odpovídající orgány se na cestovním ruchu podílejí jeho řízením, monitoringem, regionálním a územním plánováním a v neposlední řadě i podporou podnikatelské sféry. (Musil et al., 2008)

Pro účel hodnocení potenciálu oblasti (destinace cestovního ruchu) lze použít pro jednotlivá místa a jednotlivé faktory potenciálu stupně vhodnosti lokalizačních podmínek, které jsou vyjádřeny na hodnotové škále (např. 0 až 3 bodů, 0 = podmínky

neexistují, 1 = podmínky na základní úrovni, 2 = podmínky na zvýšené úrovni, 3 = podmínky na vysoké úrovni). (Musil et al., 2008)

Přírodní subsystém je tvořen těmito faktory:

- Přírodní pozoruhodnosti
- Vhodnost krajiny pro pěší turistiku
- Vhodnost krajiny pro cykloturistiku
- Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty
- Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku
- Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody
- Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory
- Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku
- Vhodnost krajiny pro vodní turistiku
- Vhodnost krajiny pro horolezectví
- Vhodnost krajiny pro závěsné létání
- Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost
- Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov
- Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků (Musil et al., 2008)

Kulturní subsystém je tvořen těmito faktory:

- Kulturně-historické památky a soubory
- Skanzeny a muzea
- Lázeňská funkce
- Kongresy a konference
- Kulturní akce
- Sportovní akce
- Církevní akce
- Veletrhy a tematické trhy
- Místní produkty
- Příhraniční specifika (Musil et al., 2008)

Zóny potenciálu cestovního ruchu v bodovém vyhodnocení

Po součtu bodů z jednotlivých hodnocených oblastí lze destinace zařadit do jednotlivých skupin potenciálu pro cestovní ruch. V následující části lze vidět, že destinace nemusí mít žádný potenciál, nebo naopak může mít velmi výjimečný potenciál. (Musil et al., 2008)

- Zóna bez potenciálu → bodová hodnota 0 bodů
- Zóna základního potenciálu → bodová hodnota 1 až 25 bodů
- Zóna zvýšeného potenciálu → bodová hodnota 26 až 50 bodů
- Zóna vysokého potenciálu → bodová hodnota 51 až 100 bodů
- Zóna velmi vysokého potenciálu → bodová hodnota 101 až 200 bodů
- Zóna výjimečného potenciálu → bodová hodnota 201 a více bodů

Dalším krokem je vyhotovení tabulky, ve které lze hodnotit jednotlivé faktory ze všech zkoumaných oblastí. Dále jsou zvoleny váhy konkrétních faktorů, protože se vyskytují značné rozdíly v jejich významnosti pro cestovní ruch. Po přepočítání hodnot potenciálu cestovního ruchu ve zkoumané oblasti jsou konečné výsledky rozloženy do šesti zón podle procentních intervalů. Intervaly zón jsou převedeny z absolutních hodnot do relativních. Důvodem je dodržení stejné metodiky výpočtu a vyvarování se případných rozdílů v určení jednotlivých zón. (Musil et al., 2008)

Zóny potenciálu cestovního ruchu v grafickém provedení

- Bez potenciálu → 0 %
- Základní potenciál → 0,1 % – 10 %
- Zvýšený potenciál → 10,1 % – 20 %
- Vysoký potenciál → 20,1 % – 50 %
- Velmi vysoký potenciál → 50,1 % – 90 %
- Výjimečný potenciál → nad 90 %

Každá zóna má svou specifickou barvu. Výstupem této metody jsou mapy, ve kterých je potenciál a jeho výše v různých oblastech vyznačen barvou dané zóny. Velkým pozitivem této metody je její přehlednost. (Musil et al., 2008)

2.4.4 Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI

Report konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu (Travel and Tourism Competitiveness Report) je vydáván již od roku 2007. Hodnocení je zaměřeno na 4 hlavní pilíře, které obsahují několik indexů. Některé indexy byly postupem času aktualizovány a změněny. V současné době je hodnoceno je 136 zemí z celého světa.

Základní pilíře konkurenceschopnosti v cestovním ruchu za rok 2017 a indexy, které jednotlivé pilíře obsahují:

- **Životní prostředí** (obchodní prostředí, bezpečnost a ochrana, zdraví a hygiena, lidské zdroje a trh práce, připravenost)
- **Politika a podmínky v cestovním ruchu** (priority v cestovním ruchu, mezinárodní otevřenost, cenová konkurenceschopnost, udržitelnost životního prostředí)
- **Infrastruktura** (letecká infrastruktura, pozemní a přístavní infrastruktura, infrastruktura turistických služeb)
- **Přírodní a kulturní zdroje** (přírodní zdroje, kulturní zdroje a obchodní cesty) (Schwab, Martin, Samans, Moavenzadeh, & Drzeniek-Hanouz, 2017)

Tato diplomová práce se především zabývá přírodními a kulturními zdroji destinací, tudíž bude tato část zaměřena pouze na čtvrtý pilíř, který se tohoto tématu týká. Jak bylo již zmíněno, tyto pilíře jsou rozděleny do několika indexů a nyní bude poukázáno na to, jak je rozdělen čtvrtý pilíř (přírodní a kulturní zdroje) a co je u něj hodnoceno.

Faktory, které jsou ve čtvrtém pilíři hodnoceny (každý faktor je u jednotlivé země hodnocen samostatně a následně jsou výsledky shrnuty do jednoho čísla, který odpovídá danému indexu):

Přírodní zdroje

- Počet přírodních památek UNESCO
- Celkový počet přírodních zdrojů
- Celková plocha chráněného území
- Poptávka po přírodním CR
- Atraktivita přírodních památek

Kulturní zdroje a obchodní cesty

- Počet kulturních památek UNESCO
- Nehmotné kulturní dědictví
- Počet sportovních stadiónů
- Počet mezinárodních setkání asociací
- Poptávka po kultuře a zábavě

Pro přehled je poukázáno na výsledky z roku 2017 v následující tabulce číslo 1, která obsahuje hodnocení přírodních zdrojů a kulturních zdrojů a obchodních cest. V tabulce je pouze prvních 20 nejlepších zemí v dané oblasti a následně je poukázáno na umístění České Republiky v rámci tohoto žebříčku.

Tabulka 1: Hodnocení přírodního a kulturního indexu

Hodnocení podle indexu přírodních zdrojů			Hodnocení podle indexu kulturních zdrojů a obchodních cest		
POŘADÍ	ZEMĚ	SKÓRE	POŘADÍ	ZEMĚ	SKÓRE
1	Brazílie	6,13	1	Čína	6,94
2	Mexiko	5,63	2	Španělsko	6,85
3	Kostarika	5,43	3	Francie	6,75
4	Peru	5,27	4	Japonsko	6,53
5	Čína	5,25	5	Itálie	6,46
6	Austrálie	5,21	6	Německo	6,28
7	Thajsko	4,95	7	Spojené Království	5,96
8	Tanzanie	4,93	8	Brazílie	5,75
9	Španělsko	4,91	9	Indie	5,28
10	Spojené Státy	4,90	10	Mexiko	5,26
11	Ekvádor	4,85	11	Austrálie	4,95
12	Itálie	4,78	12	Korea	4,95
13	Francie	4,77	13	Spojené Státy	4,84
14	Indonésie	4,75	14	Argentina	4,54
15	Keňa	4,73	15	Kanada	4,14
16	Spojené Království	4,64	16	Turecko	4,10
17	Panama	4,61	17	Belgie	4,09
18	Venezuela	4,60	18	Portugalsko	3,89
19	Kanada	4,57	19	Jižní Afrika	3,38
20	Chorvatsko	4,50	20	Kolumbie	3,37
98	Česká Republika	2,47	42	Česká Republika	2,41

Zdroj: The Travel & Tourism Competitiveness Report 2017

2.4.5 Alternativní metody při hodnocení potenciálu cestovního ruchu

V této podkapitole bude poukázáno na další alternativní metody, kterými lze hodnotit přírodní a kulturní potenciál destinace cestovního ruchu. Každá z těchto metod může mít odlišnou využitelnost, a ne všechny metody se hodí ke stejnému druhu

hodnocení. Některé metody slouží pro hodnocení velkých regionů, jako celků, a naopak některé metody jsou lépe aplikovatelné na malé oblasti, popřípadě nějaké části zkoumaných oblastí.

1) SWOT analýza (silné stránky, slabé stránky, ohrožení, příležitosti)

Posouzení turistického potenciálu místa je kritickým krokem na samém začátku plánovacího procesu. (Murphy & Murphy, 2004) Projektanti v oblasti cestovního ruchu mají tendenci používat přímý přístup k hodnocení zdrojů cestovního ruchu a tím také SWOT analýza je. SWOT analýza může být provedena na různých úrovních (místní, regionální, národní). Tato možnost poskytuje komplexní poznatky a potenciál daného cíle. Přístup SWOT analýzy je výhodný v tom, že upozorňuje hodnotitele na identifikaci silných a slabých stránek a zkoumá příležitosti a hrozby, které jsou rozhodující pro následný rozvoj cestovního ruchu v dané destinaci. Silné a slabé stránky jsou vnitřními faktory místa, které je hodnoceno. Příležitosti a hrozby jsou vnějšími, nebo kontextuálními faktory. Na tyto faktory lze pohlížet také z jiného propojení. Silné stránky a příležitosti spolu tvoří hodnoty a přitažlivost posuzovaného místa. Naopak slabé stránky a hrozby se týkají omezení rozvoje cestovního ruchu v daném místě. V různé míře se tyto faktory odrážejí v kulturní, fyzické, produktové a zkušenostní hodnotě. (Collins-Kreiner & Wall, 2007)

2) Popisná analýza

Tento přístup zmiňují ve svých publikacích Grafenauer (2015) a Ptáček & spol. (2015). Popisná analýza je především charakterizována prezentací hlavních atraktivit (kulturních zdrojů, přírodních zdrojů a hmotného či nehmotného dědictví) v dané oblasti, které slouží pro rozvoj cestovního ruchu. Popisná analýza je zaměřena na popis všech aspektů (od kulturních památek přes muzea až po historické příběhy), které daná oblast nabízí, a to na několika úrovních. Při sumarizaci všech těchto získaných informací lze připravit mnoho návrhů a strategií, které by měly vést ke zvýšení atraktivity zkoumaného místa. Popisné studie destinací slouží hlavně k navrhování marketingových kroků a přizpůsobení následného vývoje.

3) Geografické informační systémy (GIS)

Při hodnocení potenciálu cestovního ruchu touto metodou jsou použity informační technologie. Geografické informační systémy popisují autoři Molnár & Tózsza (1983).

Tento proces zkoumá faktory jako je svah, nadmořská výška, klima, vegetace, využití půdy, fauna, kultura, sportovní zařízení, doprava, ubytování atd. (Poonia, 2013) Tato metoda je vhodnější pro komplexní posouzení celého regionu, než pro samostatná místa a následné porovnání potenciálu různých oblastí. Jak bylo již zmíněno, tato metoda hodnotí jak přírodní a kulturní zdroje, tak také infrastrukturu dané oblasti. U přírodních, kulturních a historických památek je ve velkém měřítku zohledněna úroveň významu a typy těchto lokalit/zdrojů (bez zahrnutí specifických aspektů). Ve shrnutí lze říci, že hlavní výhodou této metody je, že poskytuje rozsáhlé hodnocení a výsledky mohou být prezentovány vizuálně na mapě (včetně hierarchie na různých úrovních). Naopak nevýhodou je, že tato metoda není tak užitečná při určování detailních informací pro posouzení a není tedy použitelná na místa v malém měřítku. (Mikhailidi, 2014)

4) Posouzení zájmových skupin (stakeholderů)

Posouzení zdrojů cestovního ruchu a turistických atrakcí je nedílnou součástí plánování cestovního ruchu, což je pluralitní rozhodovací proces, který představuje součinnost různých zájmových skupin ve zkoumané oblasti. V rámci hodnocení potenciálu cestovního ruchu byly akceptovány různé zájmové skupiny, do kterých lze zařadit: obchodníky, hotely, cestovatele, vládní odborníky, manažery atrakcí, kulturní/historické odborníky, místní obyvatelé (rezidenty) a turisty (včetně návštěvníků). Místní obyvatelé jsou první, kteří by měli mít příležitost vyjadřovat své názory v procesu plánování cestovního ruchu, jelikož mohou mít negativní postoj a nesouhlasit se způsobem, jakým je využívána vlastní půda a zdroje. V realitě jsou místní obyvatelé zřídka kdy zvažováni v potenciálním procesu hodnocení, který se zaměřuje na zdroje a produkty. Kromě místních obyvatel a turistů (včetně návštěvníků) je většina těchto zainteresovaných skupin považována za odborníky v jejichž oblastech působnosti (včetně jejich názorů) mají při hodnocení větší váhu. Tento přístup však není bez zkreslení vzhledem k latentnímu a nadměrnému zvýraznění určitých atributů ve vztahu ke znalostem odborníků. Každý z těchto odborníků zdůrazňuje důležitost v oblasti, ve které se pohybuje. Je důležité získat vyvážený vzorek složený z odborníků z různých oborů a odvětví, aby nedošlo k přecenění celkové přitažlivosti zkoumaného místa. Realizace této metody je založena na rozhovorech se zájmovými skupinami. Dále je také důležité zjistit, jak jsou zdroje vnímány trhem a jakou mají pro trh přitažlivost. Zde byly identifikovány čtyři klíčové atributy, které slouží pro posouzení tržních atraktivit památkových míst: přístupnost, možnosti bavení se, konkurenceschopnost

vůči jiným turistickým atrakcím v rámci destinace a turistické zařízení. Přestože studie vychází z pohledu nabídky, ukázala, že názory turistů a návštěvníků byly také důležité pro holistické pochopení marketingové přitažlivosti zkoumané destinace. (Yan, Gao, & Zhang, 2017)

5) Model teorie „odpovědi na položky“

Bylo potvrzeno, že existuje hierarchie ukazatelů potenciálu cestovního ruchu pro zdroje cestovního ruchu dané destinace. Hodnocení touto metodou spočívá v tom, že jsou vyčísleny kvalitativní a hierarchické vyhodnocovací atributy, které byly přijaty k hodnocení potenciálu cestovního ruchu v dané destinaci. Aplikace tohoto modelu spočívá ve dvou dimenzích, neboť hodnotí jak vnitřní zdroje (kulturní a přírodní atraktivita), tak také vnější zdroje (infrastruktura a doplňkové služby). Jak bylo již zmíněno, potenciál zkoumaných míst je zakotven ve vnitřních a vnějších aspektech, což vede k určitému stupni nejasnosti. Hodnocení probíhá pouze na základě zdrojů dané oblasti a zanedbává faktor trhu. Navíc výpočetní postup je velice složitý a náročný, a tudíž je potřebná dostatečná matematická dovednost. (Sánchez Rivero, Sánchez Martín, & Rengifo Gallego, 2016)

6) Model vážené sumy (MVS)

Model vážené sumy je široce používanou metodou pro multikriteriální rozhodovací analýzu. MVS předpokládá, že důležitější faktory vedou k vyšším hodnotám v konečném výstupu, a jsou proto užitečné pro klasifikaci zkoumaných míst nebo oblastí do různých úrovní vhodnosti pro daný účel. Z tohoto popisu vyplývá, že tato metoda je pouze pomocná a slouží k dostupnosti přesnějších výsledků, kdy bere větší důraz na důležitější faktory a naopak. Přístup představuje modifikovanou aplikaci MVS a její síla spočívá v použití normalizovaných vah pro ukazatele nebo atributy ve dvou různých úrovních. Normalizace nastane, když součet všech vah na stejné úrovni je jedna. (Yan et al., 2017)

3 Metodika

Diplomová práce na téma „Metody hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu“ je rozdělena do dvou hlavních částí. První část je zaměřena na teoretická východiska ze zkoumané problematiky, která je důležité vysvětlit pro vypracování dílčích částí diplomové práce. Druhá část je praktická (Řešení a výsledky) a zabývá se aplikací zvolených metod pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu cestovního ruchu na regionální úrovni. Tyto metody jsou vyhodnoceny, porovnány mezi sebou a jsou charakterizovány jejich silné a slabé stránky. Součástí je návrhová (inovační) část, která obsahuje návrh na vylepšení či úpravu metod, aby byla jejich vypovídací hodnota vyšší.

Teoretická část obsahuje poznatky z odborné literatury, ze kterých byla vytvořena literární rešerše. V literární rešerši jsou popsány termíny jako cestovní ruch, destinace, region, nabídka v cestovním ruchu, potenciál cestovního ruchu a jednotlivé metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu. U metod, které jsou následně vybrány v praktické části, je také popsána metodika a postup při jejich realizaci. Tato část pomáhá pochopit následující kapitoly této diplomové práce.

V praktické části jsou zvoleny tři metody pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu a jsou aplikovány na regionální úroveň (kraje České republiky). Jednotlivé metody jsou upraveny (modifikovány) tak, aby bylo možné je realizovat a následně komparovat mezi sebou. U jednotlivých metod jsou následně definovány jejich silné a slabé stránky. Dále jsou mezi sebou vzájemně komparovány. Porovnání vychází z konečných výsledků. Zvolené metody jsou: 1) Atraktivita cestovního ruchu včetně ploch a linií ovlivňující cestovní ruch, 2) Metoda přírodního a kulturního subsystému, 3) Modifikovaný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál. Každá z těchto metod se zabývá přírodním a kulturním potenciálem cestovního ruchu.

Praktická část zahrnuje také vyhodnocení výzkumné otázky, která byla definována na začátku této diplomové práce spolu s cílem.

Návrhová část se zabývá vyhledáváním způsobů, jak jednotlivé metody hodnocení potenciálu destinace cestovního ruchu vylepšit, popřípadě upravit tak, aby nabízely vyšší vypovídací hodnotu pro komparaci potenciálu destinací ČR na regionální úrovni.

3.1 Přizpůsobení stávajících metod hodnocení potenciálu destinace cestovního ruchu pro komparaci

Jak bylo již zmíněno, je potřeba jednotlivé metody upravit (modifikovat) takovým způsobem, aby bylo možné je realizovat, aplikovat na regionální úroveň a komparovat mezi sebou. Dalším důvodem těchto transformací je dostupnost potřebných dat a informací k realizaci zvolených metod. V následujících podkapitolách jsou popsány zvolené metody tak, jak jsou aplikovány v této diplomové práci (tj. po úpravách).

3.1.1 Atraktivita cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

V této metodě jsou hodnoceny dvě části. Atraktivita cestovního ruchu jsou hodnoceny tak, že lze jednotlivé atraktivity zařadit do skupiny A, B, C, nebo do skupiny nediferencovatelných. Každá atraktivita je ohodnocena určitou sumou bodů a bodové ohodnocení je následně vynásobeno počtem vyskytnutí v daném kraji. Body jsou následně sečteny.

Druhá část zahrnuje plochy a linie, které ovlivňují cestovní ruch. Jednotlivé plochy a linie lze zase rozřadit do skupin A, B, C, D, E a bodově ohodnotit dle tabulky. Rozptyly v této části jsou určeny tak, že rozmezí od nejmenší plochy k největší je vyděleno pěti a rozřazeno do skupin A až E. K bodům z této části jsou přičteny body z první části a je vytvořeno konečné hodnocení. Kraj s nejvyšším počtem bodů má největší potenciál pro cestovní ruch, a naopak kraj s nejnižším počtem bodů má potenciál nízký.

V kapitole řešení a výsledky je pro každý kraj vytvořena tabulka, která obsahuje přidělení bodů za jednotlivé zkoumané faktory.

Úpravy, které proběhly v této metodě, se týkají zrušení diferencí u některých zkoumaných prvků, vynecháním několika faktorů (nedostupné informace) a alternativním hodnocením některých prvků (vyhodnocení dle dostupných informací, které mají podobnou vypovídací hodnotu o daném prvku). I přes tyto transformace je snaha, aby nebyly výsledky poznamenány či zkresleny.

V této části jsou také vypracovány tabulky, ve kterých je přehled bodových ohodnocení za jednotlivé faktory a hodnocené prvky (atraktivita cestovního ruchu, plochy a linie, které cestovní ruch ovlivňují).

Podrobný popis zkoumaných prvků a diferenciací následuje zde:

- Atraktivita cestovního ruchu
 - Přírodní pozoruhodnosti
 - A) *národní přírodní památka*
 - B) *přírodní památka*
 - Historické městské soubory
 - A) *městské památkové rezervace*
 - B) *městské památkové zóny*
 - Historické vesnické soubory
 - A) *vesnické památkové rezervace*
 - B) *vesnické památkové zóny*
 - Historicky významné památky (v databázi Národního památkového ústavu)
 - A) *zámky*
 - B) *hrady*
 - C) *ostatní památky*
 - Technické památky (*nediferencováno*)
 - Historické podzemí (*nediferencováno*)
 - Muzea, galerie
 - A) *městská muzea*
 - B) *ostatní muzea*
 - C) *galerie a výstavní prostory*
 - Lázeňská místa (*nediferencováno*)
 - Zoologické zahrady
 - A) *nejvýznamnější zoologické zahrady*
 - B) *ostatní zoologické zahrady*
 - Botanické zahrady, arborety (*nediferencováno*)
 - Aquaparky (*nediferencováno*)
 - Golfová hřiště (*nediferencováno*)
 - Vinařský věhlas (*nediferencováno*)
 - Pivovarnický věhlas (*nediferencováno*)
 - Turistická informační centra (*nediferencováno*)
 - Přidaná hodnota: památky UNESCO (*nediferencováno*)

Tabulka 2: Bodové hodnocení atraktivit cestovního ruchu

Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnosti	60	20	-	-
Historický městský soubor	60	30	-	-
Historický vesnický soubor	40	20	-	-
Historicky významné památky	65	60	40	-
Technická památka	-	-	-	55
Historické podzemí	-	-	-	40
Muzeum, galerie	50	25	10	-
Lázeňské místo	-	-	-	75
Zoologická zahrada	60	35	-	-
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	60
Aquapark	-	-	-	50
Golfové hřiště	-	-	-	35
Vinařský věhlas	-	-	-	25
Pivovarnický věhlas	-	-	-	25
Turistické informační centrum	-	-	-	15
Památky UNESCO	-	-	-	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle Bíny, 2010.

- Plochy a linie ovlivňující cestovní ruchu
 - Rekreační a turistická krajina I. – *národní přírodní rezervace (rozloha v hektarech)*
 - A) 3 361 ha – 4 200 ha
 - B) 2 521 ha – 3 360 ha
 - C) 1 681 ha – 2 520 ha
 - D) 841 ha – 1 680 ha
 - E) 1 ha – 840 ha
 - Rekreační a turistická krajina II. (*podíl lesů na oblasti kraje v procentech*)
 - A) 39 % – 45 %
 - B) 32 % – 38 %
 - C) 25 % – 31 %
 - D) 18 % – 24 %
 - E) 10 % – 17 %
 - Zaměstnanost v průmyslu – *těžba a dobývání (průměrný evidenční počet zaměstnanců)*
 - A) 10 001 – 12 500 evidenční počet zaměstnanců
 - B) 7 501 – 10 000 evidenční počet zaměstnanců

- C) 5 001 – 7 500 *evidenční počet zaměstnanců*
- D) 2 501 – 5 000 *evidenční počet zaměstnanců*
- E) 1 – 2 500 *evidenční počet zaměstnanců*
- Délka dálnic (*délka v kilometrech*)
 - A) 161 km – 200 km
 - B) 121 km – 160 km
 - C) 81 km – 120 km
 - D) 41 km – 80 km
 - E) 1 km – 40 km
- Vodní plochy (*podíl vody a vodních ploch na oblasti kraje v procentech*)
 - A) 3,9 % – 4,5 %
 - B) 3,2 % – 3,8 %
 - C) 2,5 % – 3,1 %
 - D) 1,8 % – 2,4 %
 - E) 1 % – 1,7 %
- Délka silnic I. třídy (*délka v kilometrech*)
 - A) 665 km – 820 km
 - B) 515 km – 664 km
 - C) 360 km – 514 km
 - D) 205 km – 359 km
 - E) 40 km – 204 km
- Délka železnic (*délka v kilometrech*)
 - A) 1 161 km – 1 400 km
 - B) 921 km – 1 160 km
 - C) 681 km – 920 km
 - D) 441 km – 680 km
 - E) 200 km – 440 km
- Národní park (*rozloha v hektarech*)
 - A) 28 001 ha – 35 000 ha
 - B) 21 001 ha – 28 000 ha
 - C) 14 001 ha – 21 000 ha
 - D) 7 001 ha – 14 000 ha
 - E) 1 ha – 7 000 ha

- Chráněná krajinná oblast (rozloha v hektarech)
 - A) 131 601 ha – 165 000 ha
 - B) 98 701 ha – 131 600 ha
 - C) 65 801 ha – 98 700 ha
 - D) 32 901 ha – 65 800 ha
 - E) 500 ha – 32 900 ha

Tabulka 3: Bodové ohodnocení ploch a linií.

Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	350	280	210	140	70
Rekreační a turistická krajina II.	200	160	120	80	40
Zaměstnanost v průmyslu	-300	-240	-180	-120	-60
Délka dálnic	150	120	90	60	30
Vodní plochy	250	200	150	100	50
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Délka železnic	100	80	60	40	20
Národní park	200	160	120	80	40
Chráněná krajinná oblast	100	80	60	40	20

Zdroj: Vlastní zpracování dle Bíny, 2010.

3.1.2 Metoda přírodního a kulturního subsystému

Z názvu lze odvodit, že tato metoda zkoumá přírodní a kulturní subsystémy. V každém subsystému jsou jednotlivé faktory, které jsou ohodnoceny od 0 do 3 (0 = podmínky neexistují, 1 = podmínky na základní úrovni, 2 = podmínky na zvýšené úrovni, 3 = podmínky na vysoké úrovni). Každý zkoumaný faktor je tedy oceněn od 0 bodů do 3 bodů.

Dále je důležité zvolit váhy u hodnocených faktorů, protože každý jinou měrou ovlivňuje potenciál cestovního ruchu (tyto váhy jsou zachovány dle Musila et al. (2008) a jsou uvedeny v tabulce číslo 4 na konci této podkapitoly). Jednotlivé prvky jsou následně vynásobeny zvolenou vahou a jsou sečteny body za jednotlivé kraje. Pro každý kraj je vytvořena tabulka, která ukazuje dosažený potenciál v jednotlivých oblastech a celkový počet získaných bodů.

Úpravy, které proběhly v této metodě, se týkají vynechání několika faktorů (nedostupné informace) a alternativním hodnocením některých faktorů (vyhodnocení dle dostupných informací, které mají podobnou vypovídací hodnotu o daném prvku). S tím souvisí zvolení rozptylů pro jednotlivé úrovně potenciálu. Tyto rozptyly byly

zvoleny způsobem, že maximální hodnota byla vydělena třemi a byly vytvořeny tři skupiny se stejným poměrem. Čtvrtou skupinou je oblast bez potenciálu, a ta je pouze, když se v dané oblasti tento faktor vůbec nevyskytuje.

Podrobný popis zkoumaných faktorů a jejich rozdělení do příslušných skupin dle hodnoty potenciálu:

- Přírodní subsystém
 - Přírodní pozoruhodnosti (*přírodní památky UNESCO + národní přírodní památky + národní parky + chráněné krajinné oblasti*)
 - 0) 0 přírodních pozoruhodností
 - 1) 0 – 9 přírodních pozoruhodností
 - 2) 10 – 19 přírodních pozoruhodností
 - 3) 20 a více přírodních pozoruhodností
 - Vhodnost krajiny pro cykloturistiku (*délka cyklostezek v kilometrech*)
 - 0) 0 km
 - 1) 1 km – 80 000 km
 - 2) 80 001 km – 160 000 km
 - 3) 160 000 km a více
 - Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty (*počet lyžařských areálů*)
 - 0) 0 lyžařských areálů
 - 1) 0 – 5 lyžařských areálů
 - 2) 6 – 10 lyžařských areálů
 - 3) 11 a více lyžařských areálů
 - Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody (*kolik % kraje tvoří voda*)
 - 0) 0%
 - 1) 0,5 % – 1,5 %
 - 2) 1,6 % – 2,5 %
 - 3) 2,6 % a více
 - Vhodnost krajiny pro vodní turistiku (*sjízdňé řeky*)
 - 0) 0 sjízdňých řek
 - 1) 0 – 2 sjízdňých řek
 - 2) 3 – 5 sjízdňých řek
 - 3) 6 a více sjízdňých řek

- Kulturní subsystém
 - Kulturně historické památky a soubory (*historické památky UNESCO + národní kulturní památky + městské památkové rezervace + vesnické památkové rezervace*)
 - 0) 0 kulturně historických památek a souborů
 - 1) 1 – 20 kulturně historických památek a souborů
 - 2) 21 – 40 kulturně historických památek a souborů
 - 3) 41 a více kulturně historických památek a souborů
 - Skanzeny a muzea (*městská muzea + ostatní muzea*)
 - 0) 0 skanzenů a muzeí
 - 1) 0 – 20 skanzenů a muzeí
 - 2) 21 – 40 skanzenů a muzeí
 - 3) 41 a více skanzenů a muzeí
 - Lázeňská funkce (*lázeňské areály*)
 - 0) 0 lázeňských areálů
 - 1) 1 – 2 lázeňských areálů
 - 2) 2 – 4 lázeňský areálů
 - 3) 5 a více lázeňských areálů
 - Kongresy a konference (*počet účastníků na kongresech a konferencích*)
 - 0) 0 účastníků
 - 1) 1 – 30 000 účastníků
 - 2) 30 001 – 100 000 účastníků
 - 3) 100 001 a více účastníků

Tabulka 4: Stanovené váhové koeficienty.

Zkoumaný prvek	Váha faktoru
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1,0
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1,4
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1,0
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	1,6
Lázeňská funkce	1,0
Kongresy a konference	1,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle Musila, 2008.

3.1.3 Modifikovaný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál

Tato metoda je používána na zkoumání potenciálu u jednotlivých států světa, ale v tomto případě bude použita na regionální úrovni. Bude hodnotit jednotlivé kraje České republiky, tudíž od ní lze čekat nejnižší vypovídací hodnotu.

Metoda zkoumá jak přírodní, tak kulturní zdroje. Za každou atraktivitu je určitý počet bodů, který je násoben počtem vyskytnutí v jednotlivém kraji. Výjimku tvoří plochy, u kterých je zohledněna jejich rozloha (počty bodů jsou uděleny podle toho, jestli je rozloha nad, nebo pod celkovým průměrem všech krajů). Bodové hodnocení bylo stanoveno na základě předchozích metod (bodového hodnocení a váhových koeficientů) a je uvedeno v tabulce na konci této podkapitoly. Jako u ostatních metod je pro každý kraj vytvořena tabulka s přehledným hodnocením a celkovým počtem získaných bodů.

U této metody proběhlo nejvíce úprav, neboť tato metoda není stavěna na regionální úroveň. Úpravy, které proběhly v této metodě, se týkají vynechání několika faktorů (nedostupné informace či nedůležitost pro regionální úroveň), alternativním hodnocením některých faktorů (vyhodnocení dle dostupných informací, které mají podobnou vypovídací hodnotu) a přidáním faktoru kulturních zdrojů (je reprezentován národními kulturními památkami), který zde chyběl, ale přírodní potenciál ho zahrnoval.

Podrobný popis zkoumaných faktorů a hodnocených ploch:

- Přírodní zdroje
 - Počet přírodních památek UNESCO
 - Celkový počet přírodních zdrojů (národní přírodní památky)
 - Celková plocha chráněného území
 - národní parky (hodnocení dle rozlohy)
 - chráněné krajinné oblasti (hodnocení dle rozlohy)
 - biosférické rezervace UNESCO

- Kulturní zdroje
 - Počet kulturních památek UNESCO
 - Nehmotné kulturní dědictví UNESCO
 - Celkový počet kulturních zdrojů (národní kulturní památky)
 - Počet fotbalových a hokejových stadiónů s kapacitou 5000 a více

Tabulka 5: Bodové hodnocení metody indexu konkurenceschopnosti.

Atraktivita CR		Body
Přírodní památka UNESCO	-	75
Přírodní zdroje	-	20
Chráněné území (plocha)	- Národní park	40 – 60
	- CHKO	20 – 30
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO	-	75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO	-	50
Kulturní zdroje	-	20
Fotbalový nebo hokejový stadión	-	25

Zdroj: Vlastní zpracování.

4 Řešení a výsledky

Praktickou část této diplomové práce lze rozčlenit do čtyř hlavních oblastí a jedné doplňkové – realizace zvolených metod, komparace zvolených metod a výsledků, vyhodnocení výzkumné otázky, návrhová část a limity práce.

Oblast, která se týká realizace zvolených metod obsahuje podrobné tabulky se získanými body v jednotlivých oblastech (kulturní a přírodní potenciál) a popis silných a slabých stránek těchto metod. Druhá oblast (celkové výsledky a komparace zvolených metod) je zaměřena na porovnání dosažených výsledků z předešlé části a vzájemné porovnání (komparaci) mezi sebou. Třetí oblast (vyhodnocení výzkumné otázky) se zabývá odpovědí na výzkumnou otázku, která byla stanovena spolu s cílem na začátku diplomové práce. Návrhová část se zabývá návrhy, které by přispěli k vylepšení stávajících metod. Poslední část (limity práce) popisuje omezující faktory, které se vyskytly při zpracování této diplomové práce a mohly do určité míry ovlivnit konečné výsledky a pořadí krajů.

4.1 Atraktivita cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

4.1.1 Realizace metody

V této podkapitole je aplikována metoda atraktivit cestovního ruchu, ploch a linií ovlivňující cestovní ruch na jednotlivé kraje České republiky. Pro každý kraj je vypracována podrobná tabulka, která obsahuje informace o udělených bodech v jednotlivých oblastech. Všechny podklady a zdroje, ze kterých byly čerpány data a informace pro zpracování, jsou v příloze číslo 1 této diplomové práce.

Tabulka 6: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Hlavní město Praha

Hlavní město Praha					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	480	1380	-	-	
Historický městský soubor	60	330	-	-	
Historický vesnický soubor	80	140	-	-	
Historicky významné památky	0	60	40	-	
Technická památka	-	-	-	385	
Historické podzemí	-	-	-	40	
Muzeum, galerie	50	25	330	-	
Lázeňské místo	-	-	-	0	
Zoologická zahrada	60	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	240	
Aquapark	-	-	-	150	
Golfové hřiště	-	-	-	175	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	60	
Památky UNESCO	-	-	-	100	
Celkem bodů za atraktivitu				4 245	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	-	-	40
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	-	-	-	-	20
Délka železnic	-	-	-		20
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	-	20
Celkem bodů za plochy a linie			170		
Celkem bodů			4 415		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 7: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Středočeský kraj

Středočeský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	1260	3500	-	-	
Historický městský soubor	120	1020	-	-	
Historický vesnický soubor	400	520	-	-	
Historicky významné památky	455	300	80	-	
Technická památka	-	-	-	165	
Historické podzemí	-	-	-	80	
Muzeum, galerie	150	125	460	-	
Lázeňské místo	-	-	-	75	
Zoologická zahrada	60	175	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	480	
Aquapark	-	-	-	250	
Golfové hřiště	-	-	-	770	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	25	
Turistické informační centrum	-	-	-	420	
Památky UNESCO	-	-	-	200	
Celkem bodů za atraktivitu				11 115	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	350	-	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	150	-	-	-	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	100	-	-	-	-
Délka železnic	100	-	-	-	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	80	-	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			940		
Celkem bodů			12 055		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 8: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Jihočeský kraj

Jihočeský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	840	4180	-	-	
Historický městský soubor	420	750	-	-	
Historický vesnický soubor	640	1100	-	-	
Historicky významné památky	520	300	80	-	
Technická památka	-	-	-	55	
Historické podzemí	-	-	-	120	
Muzeum, galerie	200	25	340	-	
Lázeňské místo	-	-	-	225	
Zoologická zahrada	120	105	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	120	
Aquapark	-	-	-	50	
Golfové hřiště	-	-	-	245	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	435	
Památky UNESCO	-	-	-	300	
Celkem bodů za atraktivitu				11 170	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	350	-	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	160	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	250	-	-	-	-
Délka silnic I. třídy	-	80	-	-	-
Délka železnic	-	80	-	-	-
Národní park	200	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	100	-	-	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			1 190		
Celkem bodů			12 360		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 9: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Plzeňský kraj

Plzeňský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	300	1900	-	-	
Historický městský soubor	180	630	-	-	
Historický vesnický soubor	200	880	-	-	
Historicky významné památky	325	300	120	-	
Technická památka	-	-	-	55	
Historické podzemí	-	-	-	80	
Muzeum, galerie	200	50	330	-	
Lázeňské místo	-	-	-	75	
Zoologická zahrada	60	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	120	
Aquapark	-	-	-	100	
Golfové hřiště	-	-	-	175	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	240	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				6 355	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	-	-	70
Rekreační a turistická krajina II.	200	-	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	90	-	-
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	60	-	-
Národní park	200	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	60	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			730		
Celkem bodů			7 085		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 10: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Karlovarský kraj

Karlovarský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	420	680	-	-	
Historický městský soubor	180	330	-	-	
Historický vesnický soubor	80	160	-	-	
Historicky významné památky	195	0	0	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	40	
Muzeum, galerie	100	50	130	-	
Lázeňské místo	-	-	-	375	
Zoologická zahrada	0	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	120	
Aquapark	-	-	-	0	
Golfové hřiště	-	-	-	350	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	225	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				3 470	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	210	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	200	-	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-120	-
Délka dálnic	-	-	-	-	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	-	-	-	40	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			510		
Celkem bodů			3 980		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 11: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Ústecký kraj

Ústecký kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	780	1860	-	-	
Historický městský soubor	300	510	-	-	
Historický vesnický soubor	120	260	-	-	
Historicky významné památky	585	60	160	-	
Technická památka	-	-	-	55	
Historické podzemí	-	-	-	80	
Muzeum, galerie	50	50	280	-	
Lázeňské místo	-	-	-	300	
Zoologická zahrada	120	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	180	
Aquapark	-	-	-	150	
Golfové hřiště	-	-	-	315	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	25	
Turistické informační centrum	-	-	-	345	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				6 645	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	210	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-180	-	-
Délka dálnic	-	-	-	60	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	80	-	-	-
Národní park	-	-	-	80	-
Chráněná krajinná oblast	100	-	-	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			630		
Celkem bodů			7 275		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 12: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Liberecký kraj

Liberecký kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	540	1480	-	-	
Historický městský soubor	0	450	-	-	
Historický vesnický soubor	320	200	-	-	
Historicky významné památky	325	180	0	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	80	
Muzeum, galerie	100	25	280	-	
Lázeňské místo	-	-	-	150	
Zoologická zahrada	60	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	0	
Aquapark	-	-	-	50	
Golfové hřiště	-	-	-	245	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	25	
Turistické informační centrum	-	-	-	150	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				4 695	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	280	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	200	-	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	-
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	-	40	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	80	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	60	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			690		
Celkem bodů			5 385		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 13: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	180	1880	-	-	
Historický městský soubor	240	600	-	-	
Historický vesnický soubor	80	280	-	-	
Historicky významné památky	260	60	40	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	0	
Muzeum, galerie	450	50	230	-	
Lázeňské místo	-	-	-	300	
Zoologická zahrada	60	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	60	
Aquapark	-	-	-	100	
Golfové hřiště	-	-	-	245	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	420	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				5 595	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	210	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	60	-	-
Národní park	-	160	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			670		
Celkem bodů			6 265		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 14: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Pardubický kraj

Pardubický kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	120	1240	-	-	
Historický městský soubor	180	570	-	-	
Historický vesnický soubor	40	60	-	-	
Historicky významné památky	130	120	80	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	40	
Muzeum, galerie	500	75	230	-	
Lázeňské místo	-	-	-	75	
Zoologická zahrada	0	0	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	120	
Aquapark	-	-	-	50	
Golfové hřiště	-	-	-	175	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	465	
Památky UNESCO	-	-	-	200	
Celkem bodů za atraktivitu				4 470	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	-	140	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			420		
Celkem bodů			4 890		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 15: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Kraj Vysočina

Kraj Vysočina					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	240	2340	-	-	
Historický městský soubor	180	660	-	-	
Historický vesnický soubor	120	100	-	-	
Historicky významné památky	195	60	40	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	160	
Muzeum, galerie	250	75	240	-	
Lázeňské místo	-	-	-	0	
Zoologická zahrada	60	0	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	0	
Aquapark	-	-	-	100	
Golfové hřiště	-	-	-	70	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	375	
Památky UNESCO	-	-	-	300	
Celkem bodů za atraktivitu				5 590	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	-	140	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	90	-	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			530		
Celkem bodů			6 120		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 16: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	960	4360	-	-	
Historický městský soubor	180	360	-	-	
Historický vesnický soubor	120	180	-	-	
Historicky významné památky	585	300	40	-	
Technická památka	-	-	-	55	
Historické podzemí	-	-	-	80	
Muzeum, galerie	200	75	610	-	
Lázeňské místo	-	-	-	150	
Zoologická zahrada	60	140	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	180	
Aquapark	-	-	-	200	
Golfové hřiště	-	-	-	175	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	405	
Památky UNESCO	-	-	-	400	
Celkem bodů za atraktivitu				9 840	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	280	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	-	120	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	120	-	-	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	60	-	-
Národní park	-	-	-		40
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			760		
Celkem bodů			10 600		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 17: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Olomoucký kraj

Olomoucký kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	720	1880	-	-	
Historický městský soubor	120	450	-	-	
Historický vesnický soubor	40	180	-	-	
Historicky významné památky	130	120	40	-	
Technická památka	-	-	-	0	
Historické podzemí	-	-	-	40	
Muzeum, galerie	200	25	430	-	
Lázeňské místo	-	-	-	525	
Zoologická zahrada	60	35	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	180	
Aquapark	-	-	-	150	
Golfové hřiště	-	-	-	70	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	25	
Turistické informační centrum	-	-	-	420	
Památky UNESCO	-	-	-	200	
Celkem bodů za atraktivitu				6 065	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	280	-	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	-	160	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	60	-	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	-	40	-
Celkem bodů za plochy a linie			660		
Celkem bodů			6 725		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 18: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Zlínský kraj

Zlínský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	120	3280	-	-	
Historický městský soubor	60	420	-	-	
Historický vesnický soubor	120	60	-	-	
Historicky významné památky	195	60	0	-	
Technická památka	-	-	-	55	
Historické podzemí	-	-	-	0	
Muzeum, galerie	200	50	240	-	
Lázeňské místo	-	-	-	225	
Zoologická zahrada	60	0	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	120	
Aquapark	-	-	-	150	
Golfové hřiště	-	-	-	210	
Vinařský věhlas	-	-	-	25	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	285	
Památky UNESCO	-	-	-	300	
Celkem bodů za atraktivitu				6 235	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	-	-	70
Rekreační a turistická krajina II.	200	-	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-	-	-	-	-60
Délka dálnic	-	-	-	-	30
Vodní plochy	-	-	-	-	50
Délka silnic I. třídy	-	-	-	40	-
Délka železnic	-	-	-	-	20
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	80	-	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			430		
Celkem bodů			6 665		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 19: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj					
Atraktivita CR	Významový stupeň			Nediferencováno	
	A	B	C		
Přírodní pozoruhodnosti	420	1360	-	-	
Historický městský soubor	180	570	-	-	
Historický vesnický soubor	80	120	-	-	
Historicky významné památky	130	0	40	-	
Technická památka	-	-	-	165	
Historické podzemí	-	-	-	0	
Muzeum, galerie	100	25	460	-	
Lázeňské místo	-	-	-	225	
Zoologická zahrada	60	0	-	-	
Botanická zahrada, arboreta	-	-	-	300	
Aquapark	-	-	-	300	
Golfové hřiště	-	-	-	280	
Vinařský věhlas	-	-	-	0	
Pivovarnický věhlas	-	-	-	0	
Turistické informační centrum	-	-	-	465	
Památky UNESCO	-	-	-	0	
Celkem bodů za atraktivitu				5 280	
Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina I.	-	-	210	-	-
Rekreační a turistická krajina II.	200	-	-	-	-
Zaměstnanost v průmyslu	-300	-	-	-	-
Délka dálnic	-	-	-	60	-
Vodní plochy	-	-	-	100	-
Délka silnic I. třídy	100	-	-	-	-
Délka železnic	-	-	-	40	-
Národní park	-	-	-	-	-
Chráněná krajinná oblast	-	-	60	-	-
Celkem bodů za plochy a linie			470		
Celkem bodů			5 750		

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.1.2 Vyhodnocení výsledků

Souhrnné výsledky metody atraktivit cestovního ruchu, ploch a linií ovlivňující cestovní ruchu lze pozorovat v tabulce číslo 20. První místo obsadil Jihočeský kraj, který dosáhl na 12 360 bodů. Na druhé pozici skončil kraj Středočeský s 12 055 body. Na třetím místě je Jihomoravský kraj a ten jako poslední dosáhl hranice 10 000 bodů (přesně 10 600 bodů). Ostatní kraje jsou pod touto hranicí. V pořadí následují Ústecký kraj (7 275 bodů), Plzeňský kraj (7 085 bodů), Olomoucký kraj (6 725 bodů), Zlínský kraj (6 665 bodů), Královéhradecký kraj (6 265 bodů), kraj Vysočina (6 120 bodů), Moravskoslezský kraj (5 750 bodů), Liberecký kraj (5 385 bodů), Pardubický kraj (4 890 bodů), hlavní město Praha (4 415 bodů) a na posledním místě skončil kraj Karlovarský (3 980 bodů). Hlavním důvodem, proč skončil Karlovarský kraj na poslední místě, je, že tato metoda nediferencuje lázně a lázeňské komplexy. To výsledky částečně zkreslilo, neboť Karlovarský kraj má největší potenciál v lázních a lázeňských službách. Nízký potenciál Hlavního města Prahy je určen tím, že je to specifický druh kraje, který obkresluje pouze hranice města (má nejmenší rozlohu) a nezahrnuje téměř žádné linie a plochy, které ovlivňují přírodní a kulturní potenciál cestovního ruchu. Z pohledu této metody mají největší potenciál pro cestovní ruch kraje: Jihočeský, Středočeský a Jihomoravský. Ostatní kraje nedosahují na hranici vysokého potenciálu, neboť kromě Ústeckého kraje jsou pod celkovým průměrem (7 112 bodů) všech krajů.

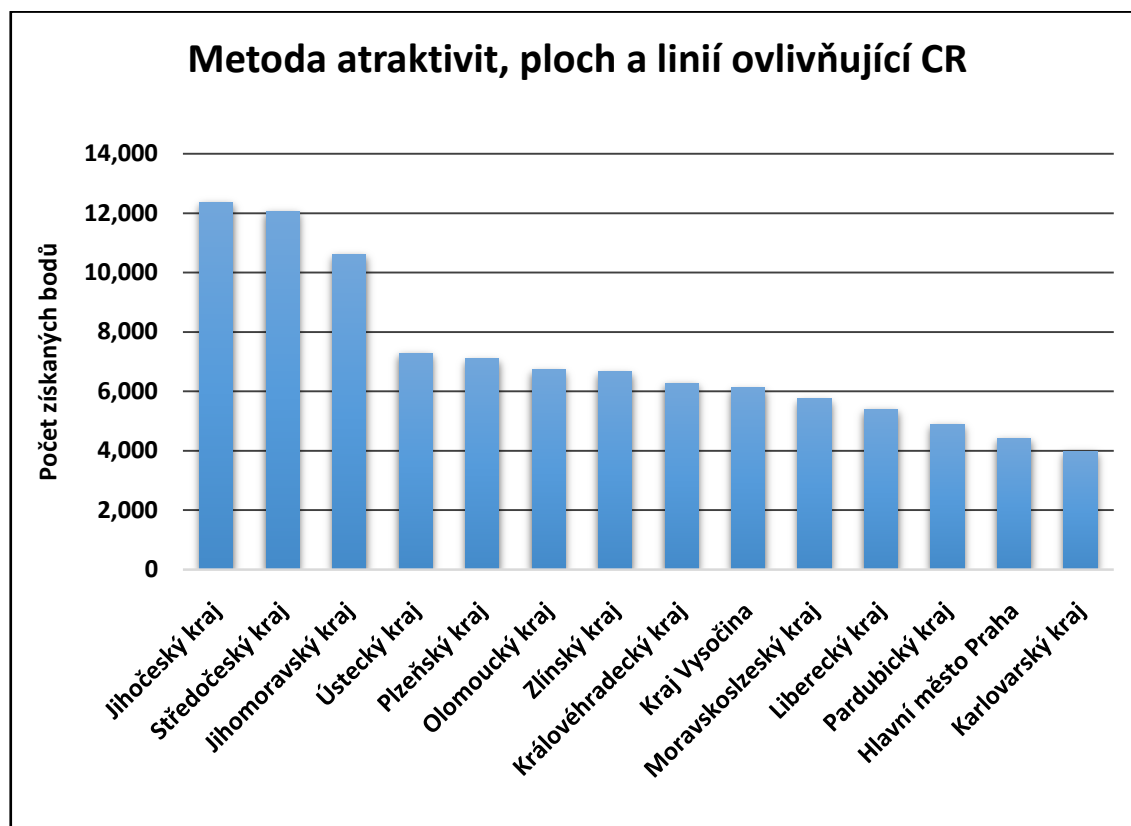
Tabulka 20: Shrnutí výsledků metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR (pořadí dle získaných bodů)

Umístění	Kraj	Počet bodů
1.	Jihočeský kraj	12 360
2.	Středočeský kraj	12 055
3.	Jihomoravský kraj	10 600
4.	Ústecký kraj	7 275
5.	Plzeňský kraj	7 085
6.	Olomoucký kraj	6 725
7.	Zlínský kraj	6 665
8.	Královéhradecký kraj	6 265
9.	Kraj Vysočina	6 120
10.	Moravskoslezský kraj	5 750
11.	Liberecký kraj	5 385
12.	Pardubický kraj	4 890
13.	Hlavní město Praha	4 415
14.	Karlovarský kraj	3 980

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro lepší představu je vytvořen graf číslo 1, který ukazuje dosažený potenciál v jednotlivých krajích České republiky dle získaných bodů.

Graf 1: Grafické shrnutí výsledků metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.1.3 Silné a slabé stránky

V této podkapitole jsou definovány silné a slabé stránky této metody:

Silné stránky

- vysoká vypovídací hodnota
- zahrnuto velké množství faktorů
- podrobné a přehledné vyhodnocení
- vhodnost pro regionální úroveň
- zahrnut potenciál infrastruktury
- zahrnuty faktory, které negativně ovlivňují cestovní ruch
- diferenciací atraktivit dle významnosti pro cestovní ruch

Slabé stránky

- složitá realizace
- časová náročnost
- náročnost na sběr potřebných informací a dat
- nejsou zahrnuty sportovní areály, cyklostezky, kulturní a společenské akce

- vhodnost využití také pro aplikaci na menší, nebo větší region

4.2 Metoda přírodního a kulturního subsystému

4.2.1 Realizace metody

V této podkapitole je aplikována metoda přírodního a kulturního subsystému na jednotlivé kraje České republiky. Pro každý kraj je vypracována tabulka a obsahuje informace o udělených bodech v jednotlivých oblastech, které jsou již přepočteny váhovými koeficienty. Všechny podklady a zdroje, ze kterých byly čerpány informace a data pro zpracování, jsou v příloze číslo 2 této diplomové práce.

Tabulka 21: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Hlavní město Praha

Hlavní město Praha	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	0
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	4,8
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	0
Kongresy a konference	3
Celkem bodů	20,7

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 22: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Středočeský kraj

Středočeský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	4,2
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	4,8
Skanzeny a muzea	4,8
Lázeňská funkce	1
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	28,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 23: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Jihočeský kraj

Jihočeský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	4,2
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	4,8
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	2
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	23

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 24: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Plzeňský kraj

Plzeňský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	3,2
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	1
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	21

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 25: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Karlovarský kraj

Karlovarský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	1,6
Lázeňská funkce	3
Kongresy a konference	1
Celkem bodů	14,9

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 26: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Ústecký kraj

Ústecký kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	3,2
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	2
Kongresy a konference	1
Celkem bodů	21

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 27: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Liberecký kraj

Liberecký kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	3
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1,4
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	3,2
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	1
Kongresy a konference	1
Celkem bodů	19,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 28: *Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Královéhradecký kraj*

Královéhradecký kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	3
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	3,2
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	2
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	23,6

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 29: *Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Pardubický kraj*

Pardubický kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1,4
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	1
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	17,6

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 30: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Kraj Vysočina

Kraj Vysočina	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	3,2
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	0
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	17,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 31: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	4,2
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	4,8
Skanzeny a muzea	4,8
Lázeňská funkce	1
Kongresy a konference	3
Celkem bodů	28,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 32: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Olomoucký kraj

Olomoucký kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	2
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1,4
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	4,8
Lázeňská funkce	3
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	24,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 33: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Zlínský kraj

Zlínský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	1,4
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	2
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1,4
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	2
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	2
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	20,1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 34: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj	
Přírodní subsystém	
Přírodní pozoruhodnosti	2,8
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	4,5
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	2,8
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1
Kulturní subsystém	
Kulturně historické památky a soubory	1,6
Skanzeny a muzea	3,2
Lázeňská funkce	2
Kongresy a konference	2
Celkem bodů	20,9

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2.2 Vyhodnocení výsledků

Tabulka číslo 35 poskytuje pohled na souhrnné výsledky metody přírodního a kulturního subsystému. O první místo se dělí dva kraje (Středočeský a Jihomoravský), které dosáhly na stejný počet bodů (konkrétně 28,1 bodů). Třetí pozice patří Olomouckému kraji (24,1 bodů). Další v pořadí je kraj Královéhradecký s 23,6 bodů. Páté místo patří Jihočeskému kraji (23 bodů). O šesté a sedmé místo se dělí kraje Plzeňský a Ústecký (21 bodů). Dále jsou: Moravskoslezský kraj (20,9 bodů), hlavní město Praha (20,7 bodů), Zlínský kraj (20,1 bodů), Liberecký kraj (19,1 bodů), Pardubický kraj (17,6 bodů), kraj Vysočina (17,1 bodů) a na poslední místě, jako v přechozí metodě, zůstal Karlovarský kraj (14,9 bodů). Důvodem za opětovné obsazení posledního místa Karlovarských krajem je, že váhový koeficient lázní a lázeňských komplexů v této metodě je nejnižší, jaký může být. Z pohledu na tabulku lze říci, že bodové rozdíly zde nejsou tak velké, jako v předchozí metodě. Z toho lze konstatovat, že rozdíly v potenciálu pro cestovní ruch zde nejsou tak vysoké. Dle této metody mají největší potenciál pro cestovní ruch kraje Středočeský a Jihomoravský.

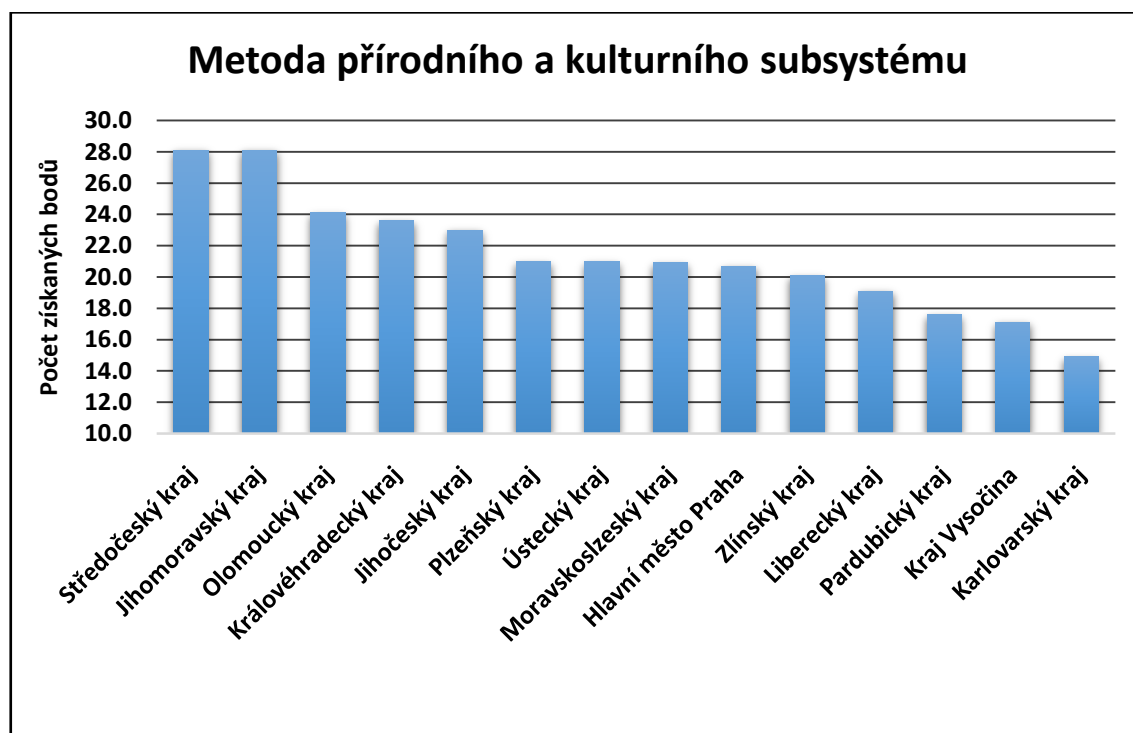
Tabulka 35: Shrnutí výsledků metody přírodního a kulturního subsystému (pořadí dle získaných výsledků)

Umístění	Kraj	Počet bodů
1-2.	Středočeský kraj	28,1
1-2.	Jihomoravský kraj	28,1
3.	Olomoucký kraj	24,1
4.	Královéhradecký kraj	23,6
5.	Jihočeský kraj	23
6-7.	Plzeňský kraj	21
6-7.	Ústecký kraj	21
8.	Moravskoslezský kraj	20,9
9.	Hlavní město Praha	20,7
10.	Zlínský kraj	20,1
11.	Liberecký kraj	19,1
12.	Pardubický kraj	17,6
13.	Kraj Vysočina	17,1
14.	Karlovarský kraj	14,9

Zdroj: Vlastní zpracování.

Následující graf číslo 2 ukazuje dosažený potenciál v jednotlivých krajích České republiky. Na grafu lze pozorovat velký rozdíl mezi krajem s největší a nejmenším potenciálem. Naopak je vidět, že mezi ostatními kraji už tak vysoká rozdílnost není.

Graf 2: Grafické shrnutí výsledků metody přírodního a kulturního subsystému

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2.3 Silné a slabé stránky

V této podkapitole jsou definovány silné a slabé stránky této metody:

Silné stránky	Slabé stránky
• vysoká vypovídací hodnota • relativně nenáročná metoda • vhodnost pro regionální úroveň • využití jak pro menší, tak také pro větší oblasti • využití váhových koeficientů • zahrnutí cykloturistiky • zahrnutí kongresů a konferencí	• zkoumání pouze přírodních a kulturních faktorů • nebere v potaz faktory, které negativně ovlivňují CR • nezahrnutí ploch a linií, které ovlivňují CR • občasná nekorektnost váhových koeficientů

4.3 Modifikovaný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál

4.3.1 Realizace metody

V této podkapitole je aplikována metoda indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál na jednotlivé kraje České republiky. Pro každý kraj je vypracována tabulka, která obsahuje informace o udělených bodech v jednotlivých oblastech. Všechny podklady a zdroje, ze kterých byly čerpány informace a data pro zpracování, jsou v příloze číslo 3 této diplomové práce.

Tabulka 36: Vyhodnocení metody TTCI – Hlavní město Praha

Hlavní město Praha		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		160
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		980
Fotbalový nebo hokejový stadión		225
Celkem bodů		1460

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 37: Vyhodnocení metody TTCI – Středočeský kraj

Středočeský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		420
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO		75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		50
Kulturní zdroje		580
Fotbalový nebo hokejový stadión		100
Celkem bodů		1270

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 38: Vyhodnocení metody TTCI – Jihočeský kraj

Jihočeský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		280
Chráněné území (plocha)	- Národní park	60
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	30
Kulturní památka UNESCO		150
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		50
Kulturní zdroje		760
Fotbalový nebo hokejový stadión		50
Celkem bodů		1410

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 39: Vyhodnocení metody TTCI – Plzeňský kraj

Plzeňský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		100
Chráněné území (plocha)	- Národní park	60
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		440
Fotbalový nebo hokejový stadión		50
Celkem bodů		695

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 40: Vyhodnocení metody TTCI – Karlovarský kraj

Karlovarský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		140
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		260
Fotbalový nebo hokejový stadión		50
Celkem bodů		480

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 41: Vyhodnocení metody TTCI – Ústecký kraj

Ústecký kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		260
Chráněné území (plocha)	- Národní park	40
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		280
Fotbalový nebo hokejový stadión		150
Celkem bodů		760

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 42: Vyhodnocení metody TTCI – Liberecký kraj

Liberecký kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		180
Chráněné území (plocha)	- Národní park	60
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		260
Fotbalový nebo hokejový stadión		75
Celkem bodů		620

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 43: Vyhodnocení metody TTCI – Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		60
Chráněné území (plocha)	- Národní park	60
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		400
Fotbalový nebo hokejový stadión		50
Celkem bodů		605

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 44: Vyhodnocení metody TTCI – Pardubický kraj

Pardubický kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		40
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		50
Kulturní zdroje		280
Fotbalový nebo hokejový stadión		25
Celkem bodů		490

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 45: Vyhodnocení metody TTCI – Kraj Vysočina

Kraj Vysočina		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		80
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		225
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		320
Fotbalový nebo hokejový stadión		50
Celkem bodů		695

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 46: Vyhodnocení metody TTCI – Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		320
Chráněné území (plocha)	- Národní park	40
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	30
Kulturní památka UNESCO		150
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		100
Kulturní zdroje		660
Fotbalový nebo hokejový stadión		75
Celkem bodů		1395

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 47: Vyhodnocení metody TTCI – Olomoucký kraj

Olomoucký kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		240
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	20
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		50
Kulturní zdroje		260
Fotbalový nebo hokejový stadión		75
Celkem bodů		720

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 48: Vyhodnocení metody TTCI – Zlínský kraj

Zlínský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		40
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	15
Kulturní památka UNESCO		75
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		100
Kulturní zdroje		300
Fotbalový nebo hokejový stadión		100
Celkem bodů		660

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tabulka 49: Vyhodnocení metody TTCI – Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj		Body
Přírodní památka UNESCO		0
Přírodní zdroje		140
Chráněné území (plocha)	- Národní park	0
	- CHKO	30
	- Biosférická rezervace	0
Kulturní památka UNESCO		0
Nehmotné kulturní dědictví UNESCO		0
Kulturní zdroje		300
Fotbalový nebo hokejový stadión		200
Celkem bodů		670

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3.2 Vyhodnocení výsledků

V následující tabulce číslo 50 lze vidět souhrnné výsledky modifikované metody indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI pro přírodní a kulturní potenciál. Na prvním místě skončilo Hlavní město Praha, druhou pozici zaujal Jihočeský kraj a třetí místo kraj Jihomoravský. Hlavním důvodem, proč Hlavní město Praha poskočilo na prvním místě, je, že tato metoda zohledňuje pouze nejvýznamnější přírodní a kulturní památky na mezinárodní úrovni. Mezi kraje, které dosáhly hranice 1 000 bodů se zařadil také kraj Středočeský. Z pohledu této metody mají největší potenciál pro cestovní ruch právě tyto kraje. Ostatní kraje skončily pod celkovým průměrem všech krajů (852 bodů) a jsou v bodovém rozmezí od 480 bodů do 760 bodů (Ústecký kraj, Olomoucký kraj, Plzeňský kraj, Kraj Vysočina, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj a Karlovarský kraj). I v této metodě skončil Karlovarský kraj na posledním místě a zde je důvod jasný. Tato metoda nebere v potaz lázeňství a nezahrnuje lázně a lázeňské komplexy.

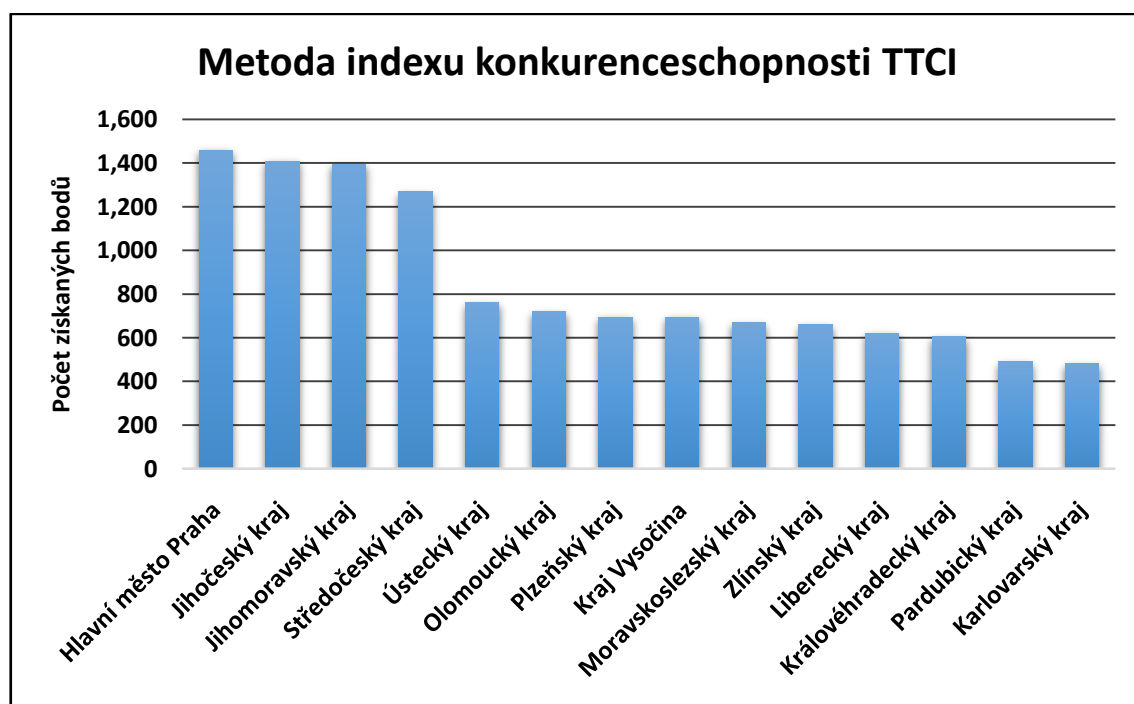
Tabulka 50: Shrnutí výsledků metody indexu konkurenceschopnosti TTCI (pořadí dle získaných bodů)

Umístění	Kraj	Počet bodů
1.	Hlavní město Praha	1 460
2.	Jihočeský kraj	1 410
3.	Jihomoravský kraj	1 395
4.	Středočeský kraj	1 270
5.	Ústecký kraj	760
6.	Olomoucký kraj	720
7-8.	Plzeňský kraj	695
7-8.	Kraj Vysočina	695
9.	Moravskoslezský kraj	670
10.	Zlínský kraj	660
11.	Liberecký kraj	620
12.	Královéhradecký kraj	605
13.	Pardubický kraj	490
14.	Karlovarský kraj	480

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na následujícím grafu číslo 3 lze pozorovat souhrn výsledků metody modifikovaného indexu konkurenceschopnosti TTCI pro přírodní a kulturní potenciál. Grafické znázornění zobrazuje hlavně dominanci čtyř prvních krajů, které mají vysoký potenciál pro cestovní ruch. A jak bylo již zmíněno, ostatní kraje nedosahují celkového průměru všech krajů.

Graf 3: Grafické shrnutí výsledků metody indexu konkurenceschopnosti TTCI

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3.3 Silné a slabé stránky

V této podkapitole jsou definovány silné a slabé stránky této metody:

Silné stránky	Slabé stránky
• dostupnost potřebných informací • relativně jednoduchá metodika • časová nenáročnost • zahrnutí sportovních areálů	• nižší vypovídací schopnost • metoda není určena pro regionální úroveň (porovnání států) • zanedbání důležitých faktorů pro CR (zkreslení výsledků) • potřeba značné modifikace • vynechání faktorů, které negativně ovlivňují CR • zabývá se pouze nejvýznamnější kulturní a přírodní zdroji

4.4 Celkové vyhodnocení a komparace zvolených metod

V následující tabulce číslo 51 lze vidět porovnání výsledků vybraných metod pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu destinace cestovního ruchu. Pořadí jednotlivých krajů se téměř vždy liší. Jsou zde pouze dva kraje, které obsadily stejnou pozici u všech tří metod. Prvním krajem je Liberecký, který vždy obsadil 11. místo a druhý je kraj Karlovarský, který skončil vždy poslední. Mezi hlavní důvody, proč skončil Karlovarský kraj vždy na poslední místě, lze zařadit, že vybrané hodnotící metody nedávají lázeňství (lázně a lázeňské komplexy) vysokou váhu, nebo ho nediferencují, nebo ho vůbec nezahrnují. To výsledky v určité míře zkreslilo, neboť Karlovarský kraj má největší potenciál v lázních a lázeňských komplexech.

Lze říci, že v metodách jsou některé rozdíly opravdu značné. Největší skok se týká Hlavního města Prahy, které skončilo u modifikované metody indexu konkurenceschopnosti TTCI pro přírodní a kulturní potenciál na první místě, a naopak u metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující cestovní ruch na místě předposledním. Mezi kraje, které se držely na horních příčkách v hodnocení, ale nebyly vždy na stejné pozici, lze zařadit Jihočeský kraj, Středočeský kraj a Jihomoravský kraj. Tyto kraje se mohou chlubit nejvyšším stupněm potenciálu pro cestovní ruch.

Lze také zmínit kraje, které se pohybují ve středních hodnotách a nevyznačují se výkyvy. Mezi tyto kraje lze zařadit: Ústecký kraj, Plzeňský kraj a Olomoucký kraj. U ostatních krajů jsou buďto značné výkyvy v umístění, nebo patří ke krajům, které obsazovaly spíše nižší pozice (mají nízký potenciál pro cestovní ruch). Mezi tyto kraje patří: Zlínský kraj, Královéhradecký kraj, Kraj Vysočina, Moravskoslezský kraj a Pardubický kraj.

Tabulka 51: Souhrnná komparace získaných výsledků z jednotlivých realizovaných metod

Pořadí	Zvolená metoda		
	Metoda atraktivit	Metoda subsystémů	Metoda TTCI
1.	Jihočeský kraj	Středočeský kraj	Hlavní město Praha
2.	Středočeský kraj	Jihomoravský kraj	Jihočeský kraj
3.	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Jihomoravský kraj
4.	Ústecký kraj	Královéhradecký kraj	Středočeský kraj
5.	Plzeňský kraj	Jihočeský kraj	Ústecký kraj
6.	Olomoucký kraj	Plzeňský kraj	Olomoucký kraj
7.	Zlínský kraj	Ústecký kraj	Plzeňský kraj
8.	Královéhradecký kraj	Moravskoslezský kraj	Kraj Vysočina
9.	Kraj Vysočina	Hlavní město Praha	Moravskoslezský kraj
10.	Moravskoslezský kraj	Zlínský kraj	Zlínský kraj
11.	Liberecký kraj	Liberecký kraj	Liberecký kraj
12.	Pardubický kraj	Pardubický kraj	Královéhradecký kraj
13.	Hlavní město Praha	Kraj Vysočina	Pardubický kraj
14.	Karlovarský kraj	Karlovarský kraj	Karlovarský kraj

Zdroj: Vlastní zpracování.

Při této komparaci lze pozorovat rozdílnost, která je ukotvena v rozloze krajů, který nejvíce ovlivnil Hlavní město Praha. Ačkoli Praha nabízí velký počet kulturních atraktivit, nemá žádné plochy, které jsou významné pro cestovní ruch. Zde lze pozorovat ten rozdíl, kdy Hlavní město Praha má největší skok, co se týče umístění v jednotlivých metodách. Tento skok lze vysvětlit tím, že některé metody hodnotí potenciál destinace dle ploch a linií ovlivňující cestovní ruch a Hlavní město Praha je pouze město, které nemůže v těchto faktorech ostatním krajům konkurovat (se svou malou rozlohou). Naopak v metodě (modifikovaná metoda indexu konkurenceschopnosti TTCI pro přírodní a kulturní potenciál), která nedává takovou váhu plochám a liniím ovlivňující cestovní ruch a bere v potaz pouze nejvýznamnější přírodní a kulturní zdroje, kterých lze v Praze nalézt dostatek, se umístilo na prvním místě.

4.5 Vyhodnocení výzkumné otázky

Výzkumná otázka: Má druh zvolené metody pro hodnocení přírodní a kulturního potenciálu vliv na pořadí zkoumaných destinací, tedy krajů České Republiky?

V této diplomové práci byla stanovena výzkumná otázka, která byla na základě zjištěných poznatků (výsledků) vyhodnocena následovně:

Výzkumná otázka je hodnocena z výsledků praktické části, kde bylo zjištěno, že u jednotlivých druhů použitých metod pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu destinace cestovního ruchu se pořadí jednotlivých krajů České Republiky liší.

Pouze dva kraje (Liberecký a Karlovarský kraj) ze čtrnácti krajů se umístily na stejné pozici u všech tří metod, které byly v této diplomové práci aplikovány. Některé rozdíly byly opravdu značné, a tudíž lze odpověď na výzkumnou otázku „ano“. Druh zvolené metody pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu destinace cestovního ruchu má vliv na pořadí zkoumaných destinací, tedy krajů České Republiky.

4.6 Návrhová část

Tato část diplomové práce se zabývá vyhledáváním způsobů, jak jednotlivé metody pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu destinace cestovního ruchu vylepšit, popřípadě upravit tak, aby nabízely vyšší vypovídací hodnotu o zkoumaných destinacích.

Velké rozdíly byly v tom, že jednotlivé metody nejsou určeny na zkoumání stejně velkých oblastí. Některé jsou vhodné pro regionální úroveň a některé pro úroveň národní/nadnárodní. Z toho vyplývá, že pozitivní přínos by byl v tom, že pro každou metodu by měla být vytvořena modifikace, která by byla přizpůsobena na různé velké regiony (destinace).

Z realizace zvolených metod také vyplývá, že jednotlivé metody se liší v tom, na které oblasti se zaměřují. Buďto by bylo řešením vytvoření jedné komplexní metody (při eliminaci slabých stránek a využití silných stránek těchto metod), která by obsahovala všechny tyto faktory, nebo metody poupravit tak, že některé zůstanou u toho, že zkoumají pouze nejvýznamnější faktory, a u ostatních (podrobných) metod zahrnout chybějící faktory.

Nyní bude poukázáno na případné úpravy v jednotlivých metodách pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu cestovního ruchu, které byly v této diplomové práci realizovány.

4.6.1 Atraktivita cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

Jak bylo již řečeno, tato metoda má největší vypovídací schopnost a poskytuje opravdu podrobný pohled na zkoumanou oblast. Tato metoda je také nejsložitější na realizaci, a když už se takováto analýza provádí, měla by zahrnovat všechny oblasti, které mohou potenciál ovlivnit.

Ve slabých stránkách této metody bylo zmíněno, že metoda nebere v potaz několik faktorů, které by mohly zkoumanou oblast pozitivně ovlivnit. Mezi tyto faktory patří:

- analýza cyklotras a turistických stezek
- analýza kulturních akcí a společenských akcí
- analýza sportovních areálů

Přidáním těchto faktorů, které mohou značně ovlivnit cestovní ruch v dané oblasti, by se tato metoda jevila jako ideální, i přes to, že její realizace je opravdu složitá.

4.6.2 Metoda přírodního a kulturního subsystému

Tato metoda je jednodušší než metoda předchozí. Poskytuje pohled pouze na přírodní a kulturní potenciál, který je ale primární pro potřeby této diplomové práce. Lze říci, že v této metodě odpovídá časová náročnost realizace získané kvalitě. Pokud se zaměříme na nedostatky, které se týkají přírodního a kulturního potenciálu, lze sem zařadit:

- nezahrnutí ploch a linií, které ovlivňují cestovní ruch
- opomenutí faktorů, které pozitivně ovlivňují cestovní ruch
- nezahrnutí faktorů, které negativně ovlivňují cestovní ruch
- horší diferenciaci zkoumaných faktorů

Pokud by byla metoda rozšířena o některé faktory, získala by vyšší vypovídací schopnost a realizace by mohla být stále jednodušší než u předchozí (složitě) metody, neboť by pracovala s relativně dostupnými informacemi.

4.6.3 Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI

Tato metoda byla vytvořena pro zkoumání národní/nadnárodní úrovně. Z této informace vyplývá, že pro to, aby bylo vhodné ji využít na regionální úrovni, bylo by potřeba značné modifikace.

V podobě, ve které tato metoda je, je opravdu vhodná pro okrajové zkoumání potenciálu v daném místě, kde bere v potaz pouze faktory, které ovlivňují cestovní ruch na mezinárodní úrovni. Tudíž pro srovnávání států je ideální, ale na regionální úrovni nemá vysokou vypovídací schopnost. Pro kvalitní využití na regionální úrovni by musely proběhnout minimálně tyto změny:

- zahrnutí méně významných kulturních a přírodních pozoruhodností
- zahrnutí diferenciací zkoumaných faktorů
- zahrnutí lázeňských areálů
- zahrnutí aquaparků a plaveckých areálů
- zahrnutí zoologických a botanických zahrad
- zahrnutí analýzy vhodnosti pro aktivity:
 - pěší turistika
 - cykloturistika
 - vodní rekreace (sjíždění řek)
- více propracované plochy a linie, které ovlivňují cestovní ruch
- zahrnutí faktorů, které negativně ovlivňují cestovní ruch

Touto modifikací by však zanikly silné stránky této metody (časová a realizační nenáročnost). Řešením je upravení metody tak, aby byla vhodná pro zhodnocení top potenciálu mezinárodní úrovně a mohla být využita způsobem, který bude říkat zahraničním návštěvníkům, jaké regiony jsou pro ně atraktivní a jaký mají potenciál. Z těchto výsledků by si mohli potencionální návštěvníci vybrat kraje, které jsou pro ně v dané zemi zajímavé.

4.6.4 Ostatní inovační návrhy

Zvolené metody obsahují většinu faktorů, které definují potenciál destinace cestovního ruchu v oblasti kulturních a přírodních zdrojů. V dnešní době je společnost ovlivněna také faktory, které tyto metody neberou v potaz. Následuje výčet několika návrhů, které by v budoucnu měly metody obsahovat, neboť by mohly potenciál zkoumaných oblastí ovlivňovat.

- zaměření regionů na ochranu životní prostředí
- investice do kulturních a přírodních památek
- dostupnost přírodních a kulturních zdrojů
- zahrnout faktor sezónnosti
- návštěvnost zkoumaných regionů

Tyto faktory neovlivní potenciál značným způsobem, ale bylo by vhodné je zahrnout a postupem času sledovat, jak se regiony v těchto oblastech vyvíjí.

4.7 Limity práce

Použitá metodika a následné výsledky výzkumu v rámci této diplomové práce mohou být do určité míry ovlivněny následujícími limitujícími faktory.

Jako jeden ze zásadních faktorů lze označit nedostupnost některých dat. Pro některé z použitých metod pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu nejsou dostupná sekundární data, proto by jejich získání na národní úrovni bylo příliš složité a časově náročné. Některé metody by vyžadovaly řadu výzkumů a sběr primárních dat, což by vzhledem k rozsahu diplomové práce nebylo na celostátní, potažmo krajské úrovni realizovatelné.

Dalším limitem této práce je fakt, že vzhledem k nedostupnosti některých dat musely být použité metody do určité míry modifikovány. Metody tedy byly upraveny tak, aby bylo možné je realizovat a následně komparovat z dostupných sekundárních dat. Některé faktory, které jsou v původních metodách použity, tedy musely být vypuštěny nebo nahrazeny jinými obdobnými ukazateli.

Posledním limitujícím faktorem pak mohou být už samy nedostatky jednotlivých metod zvolených pro komparaci, jak bylo zmíněno ve slabých stránkách u jednotlivých

metod. U některých chybí významné faktory, které značně ovlivňují celkové hodnocení potenciálu pro cestovní ruch, a tím mohou zkreslovat i celkové výsledky a pořadí jednotlivých krajů.

5 Závěr

Cílem této diplomové práce byla identifikace a komparace metod pro hodnocení kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu a posouzení jejich silných a slabých stránek. Dílčími cíli bylo aplikování zvolených metod na vybranou destinaci cestovního ruchu, porovnání výsledků a návrhy pro zlepšení současného stavu.

Byly zvoleny tři metody pro zkoumání kulturního a přírodního potenciálu destinace cestovního ruchu, které byly následně aplikovány na regionální úrovni (kraje České Republiky). Zvolené metody byly: 1) Atraktivita cestovního ruchu včetně ploch a linií ovlivňující cestovní ruch, 2) Metoda přírodního a kulturního subsystému, 3) Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI. Před samotnou aplikací a realizací zvolených metod musela proběhnout jejich úprava a modifikace jejich metodického postupu. Tyto úpravy proběhly především proto, aby bylo možné jednotlivé metody komparovat mezi sebou. Sekundárním důvodem byla nedostupnost potřebných informací a dat.

V praktické části byly všechny tři metody aplikovány na jednotlivé kraje České Republiky. Na konci každé metody byly uvedeny konečné výsledky a definovány silné a slabé stránky konkrétních metod. Po realizaci všech tří metod byla vytvořena komparační tabulka, kde bylo vidět, jak se jednotlivé výsledky metod rozcházejí, či naopak shodují. Dle výsledků lze říci, že nejvyšší kulturní a přírodní potenciál mají tyto kraje: Jihočeský kraj, Středočeský kraj a Jihomoravský kraj, které se stabilně držely na předních příčkách. Naopak kraj s nejnižším potenciálem je kraj Karlovarský, který skončil u všech tří metod na poslední místě. Umístění Karlovarského kraje na poslední pozici lze zdůvodnit tím, že vybrané hodnotící metody nedávají lázním a lázeňským komplexům vysokou váhu, nebo ho nediferencují, nebo ho vůbec nezahrnují.

Součástí praktické části bylo vyhodnocení výzkumné otázky, která byla definována na začátku diplomové práce spolu s cílem. Dle výsledků a zjištěných informací byla výzkumná otázka vyhodnocena takto: Druh zvolené metody pro hodnocení přírodního a kulturního potenciálu destinace cestovního ruchu má vliv na pořadí zkoumaných destinací, tedy krajů České Republiky.

Návrhová část diplomové práce byla zaměřena na úpravu či inovaci, která by přispěla k tomu, že metody budou lépe využitelné, budou mít lepší vypovídací

schopnost či zahrnou další faktory, které mohou být důležité pro cestovní ruch. Jako ideální se jeví spojení několika metod při eliminaci slabých stránek a využití silných stránek těchto metod a vytvořit tak komplexní metodu, která by byla sice náročná na vypracování, ale nabízela by opravdu vysoce podrobný a přehledný obraz zkoumaných destinací cestovního ruchu. Také by mohly být nově zavedeny faktory, které se týkají životního prostředí, dostupnosti či sezónnosti a mohou potenciál ovlivnit.

Závěrem lze říci, že je vždy důležité, aby před takovouto analýzou bylo definováno kolik času je na realizaci, jak moc podrobná analýza musí být a dostupnost potřebných dat a informací. Po zvážení těchto faktorů lze vybrat vhodnou metodu pro konkrétní případ.

6 Summary

The aim of this diploma thesis was to identify and compare methods for evaluation of a cultural and environmental potential of the tourism destination and assessment their strengths and weaknesses. Partial aims were the application of selected methods to the chosen tourism destination, comparison of the results and proposals to improve the current situation.

Three methods were chosen for exploring the cultural and natural potential of the tourist destination, which were subsequently applied at the regional level (regions of the Czech Republic). The selected methods were: 1) Tourist attractiveness including areas and lines influencing tourism, 2) Method of Natural and cultural subsystem, 3) Index of tourism competitiveness TTCI. Before the application and implementation of the selected methods, the methods had to be modified and adapt by their methodological procedure. These adjustments were made primarily, that the methods need to be compare each other. Another reason was the availability of information.

All three methods were applied to individual regions of the Czech Republic in the practical part. The end results were presented in the end of each method, and the strengths and weaknesses of specific methods were defined. The comparison table was created after the implementation of all three methods. In the table was saw how the individual results of the methods differ or match each other. According to the results, the following regions have the highest cultural and natural potential: The South Bohemian Region, The Central Bohemian Region and The South Moravian Region, which have steadily stood at the front. On the other side, the region with the lowest potential is The Karlovy Vary Region, which finished in all three methods at the last place. The location of The Karlovy Vary Region in the last position can be justified by the fact, that the selected assessment methods do not give the spa a high weight, do not differentiate it or do not include it.

Part of the practical part was the evaluation of the research question, which was defined at the beginning of the diploma thesis together with the main aim. Based on the results and the information found, the research question was evaluated as follows: The type of chosen method for evaluation of the natural and cultural potential

of the tourism destination has an influence on the order of the investigated destinations, so the regions of the Czech Republic.

The last part of the diploma thesis was focused on adaptation or innovation, which would contribute to making the methods more usable, better informative or include other factors, that may be important for tourism. Ideal is the combination of several methods and eliminate the weaknesses and use of the strengths of these methods to create a complex method, that would be demanding to work out but would offer a highly detailed and clear picture of the tourism destinations. Environmental factors, availability and seasonality may also be newly introduced and may affect the tourism potential.

In conclusion, it is always important to define how much time to have, how much detailed analysis must be and the availability of the necessary information before such an analysis. After considering these factors, you can choose the appropriate method for the specific case.

7 Seznam použité literatury a internetové zdroje

129/2000 Sb. Zákon o krajích. (2000). Získáno 9. duben 2018, z

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje. (2000). Získáno 6. prosinec 2017,

z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

AquaparkyCR.cz | Seznam aquaparků. (2018). Získáno 27. březen 2018, z

<http://www.aquaparky.cz/seznam-aquaparku.php>

Asociace českých cestovních kancelářích a agentur | Žebříček lyžařských areálů. (2010).

Získáno 27. březen 2018, z <http://www.accka.cz/>

Asociace turistických informačních center České republiky. (2018). Získáno 27. březen

2018, z <http://www.aticcr.cz/>

Atlasceska.cz | Turistický průvodce. (2018). Získáno 27. březen 2018, z

<http://www.atlasceska.cz/>

Bína, J. (2010). *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. Brno: Ústav územního rozvoje.

Bína, J., & kol. (2001). *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu na území ČR*.

Biosférické rezervace v ČR | Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. (2014).

Získáno 27. březen 2018, z

https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/cr_v_unesco/biosfericke_rezervace_v_cr.html

Collins-Kreiner, N., & Wall, G. (2007). Evaluating tourism potential: a SWOT analysis of the Western Negev, Israel. *Turizam : međunarodni znanstveno-stručni časopis*, 55, 51–63.

Cyklodoprava.cz | Cyklostezky. (2011). Získáno 27. březen 2018, z

<https://www.cyklodoprava.cz/statistiky/cyklostezky/>

CzechTourism | Nejnavštěvovanější místa ČR. (2014).

CzechTourism - Mapa turistických regionů a oblastí, kontakty. (2017). Získáno 8. listopad 2017, z <http://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/spoluprace-s-regiony/mapa-turistickych-regionu-a-oblasti,-kontakty/>

Foret, M., & Foretová, V. (2001). *Jak rozvíjet místní cestovní ruch* (1. vyd). Praha: Grada Pub.

Fotbalové Stadiony.cz | databáze fotbalových stadionů. (2017). Získáno 27. březen 2018, z <http://www.fotbalovestadiony.cz/>

Grafenauer, B. (2015). Potential of heritage as the basis for the development of town tourism: The case of Škofja Loka. *Turističko poslovanje*, 75–84.

Hesková, M. (2011). *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna.

Horner, S., & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada.

Hudec, O., Urbančíková, N., Džupka, P., Šebová, M., Klimovsky, D., Suhányi, L., & Želinský, T. (2009). *Podoby regionálneho a miestneho rozvoja*. Košice: Ekonomická fakulta TU.

Kraje České republiky | ČSÚ. (2016). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.czso.cz/csu/czso/kraje-ceske-republiky-2016>

Krajské úřady ČR. (2018). Získáno 9. duben 2018, z <http://www.krajskeurady.cz/news.php>

Lázeňská místa | Jedeme do lázní - Sdružení lázeňských míst ČR. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <http://www.jedemedolazni.cz/cs/lazenska-mista.html>

Malá, V. (1999). *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. V Praze: Vysoká škola ekonomická, Fakulta mezinárodních vztahů.

- Mikhailidi, I. A. (2014). Using GIS for Assessing Tourism Potential of the Altai Mountainous Area (Himalayan and Central Asian Studies). *Journal of Himalayan Research and cultural foundation*, 18(3–4), 259–266.
- Ministerstvo dopravy ČR - Délka dálnic v provozu. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Srovnani-zakladnich-ukazatelu-meziregiony-CR/Delka-dalnic-v-provozu>
- Ministerstvo dopravy ČR - Délka silnic I. třídy. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Srovnani-zakladnich-ukazatelu-meziregiony-CR/Delka-silnic-I-tridy>
- Ministerstvo dopravy ČR - Provozní délka železničních tratí. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Drazni-doprava/Srovnani-zakladnich-ukazatelu-meziregiony-CR/Provozni-delka-zeleznicnich-trati>
- Molnár, K., & Tózsá, I. (1983). The automatic mapping and assessment of tourism potential. *Földrajzi Értesítő*, 32(3–4), 325–339.
- Murphy, P. E., & Murphy, A. E. (2004). *Strategic management for tourism communities: bridging the gaps*. Clevedon ; Buffalo: Channel View Publications.
- MUSEUM.CZ - databáze muzeí ČR. (2017). Získáno 27. březen 2018, z <http://www.museum.cz/>
- Musil, M. (2008). *Potenciál a zatížení oblasti cestovním ruchem v souvislosti s ochranou životního prostředí: oponentovaná výzkumná zpráva pro veřejnou správu a další zainteresované subjekty*. V Praze: Oeconomica.
- NaGolf.eu | Golfová hřiště. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <http://www.nagolf.eu/>
- Národní památkový ústav. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.npu.cz/cs>
- Palatková, M. (2006). *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. Praha: Grada.

- Palatková, M. (2011). *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. Praha: Grada.
- Poonia, A. (2013). Applications of remote sensing and GIS in tourism potential evaluation. *International Journal of Remote Sensing and GIS*, 16, 11–20.
- Ptáček, P., Roubínek, P., & Rája, J. (2015). *Historical Heritage Potential and Tourism Marketing: The Example of Olomouc*.
- Raft.cz | Vodácky průvodce (aktuální sjízdnost řek). (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.raft.cz/sjizdnost.aspx>
- Ryglová, K., Burian, M., & Vajčnerová, I. (2011). *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada.
- Sánchez Rivero, M., Sánchez Martín, J. M., & Rengifo Gallego, J. I. (2016). Methodological approach for assessing the potential of a rural tourism destination: An application in the province of Cáceres (Spain). *Current Issues in Tourism*, 19(11), 1084–1102. <https://doi.org/10.1080/13683500.2014.978745>
- Seznam galerií | Rada galerií České republiky. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <http://rgcr.cz/seznam-galerii/>
- Seznam historických městských podzemí v Česku. (2017). Získáno 27. březen 2018, z https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_historick%C3%BDch_m%C4%9Bstsk%C3%BDch_podzem%C3%AD_v_%C4%8Cesku
- Seznam největších hokejových stadionů v Česku. (2013). Získáno 27. březen 2018, z https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_nejv%C4%9Bt%C5%A1%C3%ADch_hokejov%C3%BDch_stadion%C5%AF_v_%C4%8Cesku_podle_kapacity
- Schwab, K., Martin, C., Samans, R., Moavenzadeh, J., & Drzeniek-Hanouz, M. (2017). *The Travel & Tourism Competitiveness Report 2017*.
- TuristickýAtlas.cz. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://turistickyatlas.cz/>

UNESCO památky - České dědictví UNESCO. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/>

UNESCO památky nehmotné - České dědictví UNESCO. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <https://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky-nehmotne/>

Unie botanických zahrad ČR. (2018). Získáno 27. březen 2018, z <http://ubzcr.cz/clenove/>

What is Tourist Destination | IGI Global. (2016). Získáno 7. listopad 2017, z <https://www.igi-global.com/dictionary/tourist-destination/39274>

Yan, L., Gao, B. W., & Zhang, M. (2017). A mathematical model for tourism potential assessment. *Tourism Management*, 63, 355–365.
<https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.07.003>

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Hodnocení přírodního a kulturního indexu	25
Tabulka 2: Bodové hodnocení atraktivit cestovního ruchu	32
Tabulka 3: Bodové ohodnocení ploch a linií.	34
Tabulka 4: Stanovené váhové koeficienty.	36
Tabulka 5: Bodové hodnocení metody indexu konkurenceschopnosti.	38
Tabulka 6: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Hlavní město Praha	40
Tabulka 7: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Středočeský kraj	41
Tabulka 8: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Jihočeský kraj	42
Tabulka 9: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Plzeňský kraj	43
Tabulka 10: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Karlovarský kraj	44
Tabulka 11: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Ústecký kraj	45
Tabulka 12: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Liberecký kraj	46
Tabulka 13: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Královéhradecký kraj.....	47
Tabulka 14: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Pardubický kraj	48
Tabulka 15: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Kraj Vysočina	49
Tabulka 16: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Jihomoravský kraj.....	50
Tabulka 17: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Olomoucký kraj	51
Tabulka 18: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Zlínský kraj	52

Tabulka 19: Vyhodnocení metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR – Moravskoslezský kraj	53
Tabulka 20: Shrnutí výsledků metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR (pořadí dle získaných bodů)	54
Tabulka 21: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Hlavní město Praha	56
Tabulka 22: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Středočeský kraj	57
Tabulka 23: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Jihočeský kraj	57
Tabulka 24: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Plzeňský kraj	58
Tabulka 25: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Karlovarský kraj	58
Tabulka 26: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Ústecký kraj	59
Tabulka 27: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Liberecký kraj	59
Tabulka 28: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Královéhradecký kraj	60
Tabulka 29: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Pardubický kraj	60
Tabulka 30: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Kraj Vysočina	61
Tabulka 31: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Jihomoravský kraj	61
Tabulka 32: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Olomoucký kraj	62
Tabulka 33: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Zlínský kraj	62
Tabulka 34: Vyhodnocení metody přírodního a kulturního subsystému – Moravskoslezský kraj	63
Tabulka 35: Shrnutí výsledků metody přírodního a kulturního subsystému (pořadí dle získaných výsledků)	64
Tabulka 36: Vyhodnocení metody TTCI – Hlavní město Praha	65
Tabulka 37: Vyhodnocení metody TTCI – Středočeský kraj	66

Tabulka 38: Vyhodnocení metody TTCI – Jihočeský kraj	66
Tabulka 39: Vyhodnocení metody TTCI – Plzeňský kraj	66
Tabulka 40: Vyhodnocení metody TTCI – Karlovarský kraj	67
Tabulka 41: Vyhodnocení metody TTCI – Ústecký kraj	67
Tabulka 42: Vyhodnocení metody TTCI – Liberecký kraj	67
Tabulka 43: Vyhodnocení metody TTCI – Královéhradecký kraj	68
Tabulka 44: Vyhodnocení metody TTCI – Pardubický kraj	68
Tabulka 45: Vyhodnocení metody TTCI – Kraj Vysočina.....	68
Tabulka 46: Vyhodnocení metody TTCI – Jihomoravský kraj	69
Tabulka 47: Vyhodnocení metody TTCI – Olomoucký kraj.....	69
Tabulka 48: Vyhodnocení metody TTCI – Zlínský kraj	69
Tabulka 49: Vyhodnocení metody TTCI – Moravskoslezský kraj.....	70
Tabulka 50: Shrnutí výsledků metody indexu konkurenceschopnosti TTCI (pořadí dle získaných bodů)	71
Tabulka 51: Souhrnná komparace získaných výsledků z jednotlivých realizovaných metod	73

9 Seznam grafů

Graf 1: Grafické shrnutí výsledků metody atraktivit, ploch a linií ovlivňující CR	55
Graf 2: Grafické shrnutí výsledků metody přírodního a kulturního subsystému	64
Graf 3: Grafické shrnutí výsledků metody indexu konkurenceschopnosti TTCI.....	71

10 Seznam obrázků

Obrázek 1: Turistické regiony ČR	14
Obrázek 2: Kraje České Republiky	15

11 Seznam příloh

Příloha 1: Podklady pro vypracování metody Atraktivity cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch.....	94
Příloha 2: Podklady pro vypracování metody Přírodního a kulturního subsystému	95
Příloha 3: Podklady pro vypracování metody Indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI	96

12 Přílohy

Příloha 1: Podklady pro vypracování metody Atraktivity cestovního ruchu, plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

Kraje	Národní přírodní památka	Přírodní památka	Městské památkové rezervace	Městské památkové zóna	Vesnické památkové rezervace	Vesnické památkové zóny	Zámky (Národní památkový ústav)	Hrady (Národní památkový ústav)	Ostatní památky (Národní památkový ústav)	Nejnavštěvovanější technické památky dle CzechTourism
Hlavní město Praha	8	69	1	11	2	7	0	1	1	7
Středočeský kraj	21	175	2	34	10	26	7	5	2	3
Jihočeský kraj	14	209	7	25	16	55	8	5	2	1
Plzeňský kraj	5	95	3	21	5	44	5	5	3	1
Karlovarský kraj	7	34	3	11	2	8	3	0	0	0
Ústecký kraj	13	93	5	17	3	13	9	1	4	1
Liberecký kraj	9	74	0	15	8	10	5	3	0	0
Královéhradecký kraj	3	94	4	20	2	14	4	1	1	0
Pardubický kraj	2	62	3	19	1	3	2	2	2	0
Kraj Vysočina	4	117	3	22	3	5	3	1	1	0
Jihomoravský kraj	16	218	3	12	3	9	9	5	1	1
Olomoucký kraj	12	94	2	15	1	9	2	2	1	0
Zlínský kraj	2	164	1	14	3	3	3	1	0	1
Moravskoslezský kraj	7	68	3	19	2	6	2	0	1	3

Kraje	Seznam historických podzemí	Městská muzea	Galerie (rada galerií ČR)	Ostatní muzea	Lázně	Hlavní Zoologické zahrady	Ostatní Zoologické zahrady	Botanické zahrady a arboreta (členové unie botanických zahrad ČR)	Aquaparky	Golfová hřiště	Chmelnice/vinice	Turistická informační centra
Hlavní město Praha	1	1	1	33	0	1	1	4	3	5	Ne/Ano	4
Středočeský kraj	2	3	5	46	1	1	5	8	5	22	Ano/Ano	28
Jihočeský kraj	3	4	1	34	3	2	3	2	1	7	Ne/Ne	29
Plzeňský kraj	2	4	2	33	1	1	1	2	2	5	Ne/Ne	16
Karlovarský kraj	1	2	2	13	5	0	1	2	0	10	Ne/Ne	15
Ústecký kraj	2	1	2	28	4	2	1	3	3	9	Ano/Ano	23
Liberecký kraj	2	2	1	28	2	1	1	0	1	7	Ano/Ne	10
Královéhradecký kraj	0	9	2	23	4	1	1	1	2	7	Ne/Ano	28
Pardubický kraj	1	10	3	23	1	0	0	2	1	5	Ne/Ne	31
Kraj Vysočina	4	5	3	24	0	1	0	0	2	2	Ne/Ano	25
Jihomoravský kraj	2	4	3	61	2	1	4	3	4	5	Ne/Ano	27
Olomoucký kraj	1	4	1	43	7	1	1	3	3	2	Ano/Ano	28
Zlínský kraj	0	4	2	24	3	1	0	2	3	6	Ne/Ano	19
Moravskoslezský kraj	0	2	1	46	3	1	0	5	6	8	Ne/Ne	31

Kraje	Památky UNESCO	Národní přírodní rezervace (rozloha v HA)	Podíl lesů na celkové oblasti kraje (%)	Průměrný evidenční počet zaměstnanců v průmyslu	Délka dálnic (km)	Podíl vody a vodních ploch na celkové oblasti kraje (%)	Délka silnic 1. třídy (km)	Délka železnic (km)	Národní parky (rozloha v HA)	Chráněná krajinná oblast (počet/rozloha)
Hlavní město Praha	1	0	10,4%	400	10,8	2,2%	43,7	241	0	517
Středočeský kraj	2	4 191	27,4%	1 100	194,2	1,9%	812,5	1 288,8	0	118 927
Jihočeský kraj	3	3 537	37,7%	1 000	40	4,4%	657,8	975,4	34 294	164 543
Plzeňský kraj	0	782	40,3%	300	109,2	1,6%	418,2	706,5	34 736	88 996
Karlovarský kraj	0	2 342	43,5%	3 600	0	2,1%	221,4	493,3	0	62 084
Ústecký kraj	0	1 918	30,6%	5 500	56,5	1,9%	508,1	1 020,2	7 900	132 960
Liberecký kraj	0	2 690	44,6%	1 500	0	1,5%	346	548,5	11 747	96 275
Královéhradecký kraj	0	2 391	31,1%	200	16,8	1,6%	439,1	715,4	24 553	65 523
Pardubický kraj	2	1 422	29,8%	100	8,8	1,4%	462,9	539,5	0	45 612
Kraj Vysočina	3	987	30,5%	1 100	92,5	1,8%	420	624,1	0	64 386
Jihomoravský kraj	4	2 602	28,0%	1 400	134,5	2,2%	447,9	783,6	6 259	33 209
Olomoucký kraj	2	3 336	35,3%	500	36,2	1,1%	440,1	602,6	0	55 809
Zlínský kraj	3	414	39,8%	200	16,6	1,3%	359,3	358,7	0	114 653
Moravskoslezský kraj	0	2 016	35,7%	12 300	59,9	2,1%	668	668,3	0	91 779

Zdroje, které byly použity pro vypracování přílohy 1: („Kraje České republiky | ČSÚ", 2016), („Asociace turistických informačních center České republiky", 2018),

(„Ministerstvo dopravy ČR - Délka dálnic v provozu", 2018), („Ministerstvo dopravy ČR - Délka silnic I. třídy", 2018), („Ministerstvo dopravy ČR - Provozní délka železničních tratí", 2018), („UNESCO památky - České dědictví UNESCO", 2018), („UNESCO památky nehmotné - České dědictví UNESCO", 2018), („Lázeňská místa | Jedeme do lázní - Sdružení lázeňských míst ČR", 2018), („AquaparkyCR.cz | Seznam aquaparků", 2018), („NaGolf.eu | Golfová hřiště", 2018), („Národní památkový ústav", 2018), („Unie botanických zahrad ČR", 2018), („CzechTourism | Nejnavštěvovanější místa ČR", 2014), („MUSEUM.CZ - databáze muzeí ČR", 2017), („Seznam galerií | Rada galerií České republiky", 2018), („Atlasceska.cz | Turistický průvodce", 2018), („TuristickýAtlas.cz", 2018), („Seznam historických městských podzemí v Česku", 2017)

Příloha 2: Podklady pro vypracování metody Přírodního a kulturního subsystému

Kraje	Přírodní pozoruhodnosti	Cyklostezky (km)	Počet lyžařských areálů (hodnocených 3 až 5 hvězdiček dle ACCKA)	Podíl vody a vodních ploch na celkové oblasti kraje (%)	Sjízdne řeky	Kulturně historické památky a soubory	Skanzery a muzea	Lázně	Konference v HUZ (počet účastníků)
Hlavní město Praha	9	224	0	2,2%	1	53	34	0	542 081
Středočeský kraj	27	216	1	1,9%	6	42	49	1	66 419
Jihočeský kraj	18	106	2	4,4%	5	63	38	3	42 408
Plzeňský kraj	11	120	4	1,6%	5	30	37	1	43 171
Karlovarský kraj	8	76	1	2,1%	2	18	15	5	10 291
Ústecký kraj	18	97	3	1,9%	4	22	29	4	28 266
Liberecký kraj	15	44	15	1,5%	3	21	30	2	23 996
Královéhradecký kraj	7	140	15	1,6%	6	26	32	4	35 826
Pardubický kraj	5	144	3	1,4%	6	19	33	1	53 205
Kraj Vysočina	6	48	2	1,8%	4	25	29	0	83 190
Jihomoravský kraj	20	162	1	2,2%	4	41	65	2	191 907
Olomoucký kraj	14	171	10	1,1%	4	17	47	7	85 096
Zlínský kraj	4	175	6	1,3%	3	20	28	3	54 303
Moravskoslezský kraj	10	181	5	2,1%	1	20	48	3	78 601

Zdroje, které byly použity pro vypracování přílohy 2: („Kraje České republiky | ČSÚ", 2016), („UNESCO památky - České dědictví UNESCO", 2018), („UNESCO památky nehmotné - České dědictví UNESCO", 2018), („Lázeňská místa | Jedeme do lázní - Sdružení lázeňských míst ČR", 2018), („Cyklodoprava.cz | Cyklostezky", 2011), („Národní památkový ústav", 2018), („Raft.cz | Vodácký průvodce (aktuální sjízdnost řek)", 2018), („MUSEUM.CZ - databáze muzeí ČR", 2017), („Asociace českých cestovních kanceláří a agentur | Žebříček lyžařských areálů", 2010), („Atlasceska.cz | Turistický průvodce", 2018), („TuristickýAtlas.cz", 2018)

Příloha 3: Podklady pro vypracování metody Indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu TTCI

Kraje	Přírodní památky UNESCO	Národní přírodní památka	Národní parky (rozloha v HA)	Chráněná krajinná oblast (rozloha v HA)	Biosférické rezervace UNESCO	Historické památky UNESCO	Nehmotné dědictví UNESCO	Národní kulturní památky	Počet fotbalových a hokejových stadiónů (kapacita 5000+)
Hlavní město Praha	0	8	0	517	0	1	0	49	9
Středočeský kraj	0	21	0	118 927	1	1	1	29	4
Jihočeský kraj	0	14	34 294	164 543	2	2	1	38	2
Plzeňský kraj	0	5	34 736	88 996	1	0	0	22	2
Karlovarský kraj	0	7	0	62 084	0	0	0	13	2
Ústecký kraj	0	13	7 900	132 960	0	0	0	14	6
Liberecký kraj	0	9	11 747	96 275	1	0	0	13	3
Královéhradecký kraj	0	3	24 553	65 523	1	0	0	20	2
Pardubický kraj	0	2	0	45 612	0	1	1	14	1
Kraj Vysočina	0	4	0	64 386	0	3	0	16	2
Jihomoravský kraj	0	16	6 259	33 209	2	2	2	33	3
Olomoucký kraj	0	12	0	55 809	0	1	1	13	3
Zlínský kraj	0	2	0	114 653	1	1	2	15	4
Moravskoslezský kraj	0	7	0	91 779	0	0	0	15	8

Zdroje, které byly použity pro vypracování přílohy 3: („Kraje České republiky | ČSÚ", 2016), („Biosférické rezervace v ČR | Ministerstvo zahraničních věcí České republiky", 2014), („Fotbalové Stadiony.cz | databáze fotbalových stadionů", 2017), („Seznam největších hokejových stadionů v Česku", 2013), („UNESCO památky - České dědictví UNESCO", 2018), („UNESCO památky nehmotné - České dědictví UNESCO", 2018), („Národní památkový ústav", 2018)